

İQTİSADİYYAT

www.iqtisadiyyat.com

Həftəlik iqtisadi, ictimai-siyasi, müstəqil qəzet

Qiyməti razılaşma yolu ilə

Qəzet 1999-cu ildən çıxır

“ZƏFƏR ADI XALQIMIZA ÇOX YARAŞIR”

Bunu Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev aprelin 22-də Şuşa şəhərində Dünya Azərbaycanlılarının V Qurultayında deyib.

Dövlət başçısı bildirib: - Bundan sonra Azərbaycan xalqı müzəffər xalq kimi əbədi yaşayacaq, bundan sonra bizim dövlətimiz qalib dövlət kimi yaşayacaq. Bu, böyük xoşbəxtlikdir - hamımız üçün, Azərbaycanda yaşayanlar, Azərbaycan vətəndaşları üçün, xaricdə yaşayan azərbaycanlılar üçün. Bu tarixi missiyanı həyata keçirən bizim qəhrəman övladlarımız tarix qarşısında, xalq qarşısında, Vətən qarşısında misilsiz xidmətlər göstərmişlər. Müstəqillik dövründə yetişən gənclər, vətənpərvərlik ruhunda yetişən gənclər bu tarixi hadisəni, tarixi müjdəni Azərbaycan xalqına bəxş etmişlər.

O, 2001-ci ildə keçirilmiş ilk qurultayı xatırladaraq, deyib: - Bildiyiniz kimi, ulu öndər Heydər Əliyevin təşəbbüsü ilə ilk qurultay 2001-ci ildə keçirilmişdir. Ulu Öndər dərin məzmunlu çıxışında, eyni zamanda, təbii ki, Qarabağ problemi ilə bağlı öz fikirlərini bildirmişdir və demişdir ki, Azərbaycan öz ərazi bütövlüyünü bərpa edəcək, işğal altında olan torpaqlar işğaldan azad ediləcək və Azərbaycan xalqı öz dədə-baba torpaqlarına qayıdacaqdır. Biz - Ulu Öndərin davamçıları bu sözləri gerçəyə çevirdik və V qurultaya hazırlıq işləri başlayarkən mənə məruzə edildi və mən dedim ki, bu qurultay mütləq Şuşada keçirilməlidir. Şuşa da öz doğmalarını bax, belə günəşli hava ilə qarşılayır və bu, bir daha onu göstərir ki, bura bizim tarixi torpağımızdır.

Prezident İlham Əliyev deyib: - Qarabağ münaqişəsinin həll edilməsi Prezident kimi mənim üçün başlıca vəzifə idi. Vəzifəyə seçildiyim ilk gündən bu günə qədər bu məsələnin həlli və postmünaqişə dövrünün Azərbaycanın xeyrinə inkişaf etməsi mənim üçün başlıca vəzifədir və bütün güclər səfərbər edilmişdir. Biz hamımız - həm Azərbaycanda yaşayan Azərbaycan vətəndaşları, dünya azərbaycanlıları bir nöqtəyə vururduq, bir hədəfə çatmaq üçün çalışırdıq. Azərbaycan xalqı 30 il davam edən mənasız danışıqlar əvəzinə öz gücünü ortaya qoydu, ədaləti bərpa etdi, beynəlxalq hüququ bərpa etdi və bütün dünyaya sübut etdi ki, biz böyük xalqıq və heç vaxt bu xalq, Azərbaycan xalqı işğalla barışmaq fikrində deyildi.

Mən dəfələrlə, o cümlədən birinci Qurultaydan sonra keçirilmiş Dünya Azərbaycanlılarının qu-

rultaylarında çıxış edərkən deyirdim ki, biz heç vaxt bu işğalla barışmayacağıq, nəyin bahasına olursa-olsun öz dədə-baba torpaqlarımızı işğaldan azad edəcəyik. Ancaq həqiqətən mən istəyirdim ki, bu məsələ sülh yolu ilə həll olunsun, müharibə yolu ilə yox. Çünki hesab edirdim ki, sülh yolu ilə bu məsələnin həlli mümkündür. Beynəlxalq hüququn norma və prinsipləri ölkəmizin mövqeyini müdafiə edirdi. Dünyanın aparıcı beynəlxalq təşkilatları Azərbaycanın mövqeyini dəstəkləyən və haqq-ədalətə söykənən qərar və qətnamələr qəbul etmişlər. Ermənistanın işğalçılıq siyasəti dünya miqyasında artıq heç kimə sirr deyildi. Eyni zamanda, Azərbaycanla Ermənistan arasındakı qüvvələr nisbəti bizim xeyrimizə böyük dərəcədə dəyişdiriləndən sonra hesab edirdim ki, Ermənistan rəhbərliyi də nəhayət dərk edəcək ki, bizimlə rəqabət aparmaq üçün onların heç bir resursu yoxdur - nə siyasi resursu, nə iqtisadi, nə də insan resursu yoxdur. Hesab edirdim ki, Ermənistanda nəhayət anlaşıyaçaqlar ki, XXI əsrdə qonşu dövlətin torpağının böyük hissəsini işğal altında saxlamaq mümkün deyil. Ancaq əfsuslar olsun ki, həm Ermənistan rəhbərliyi, eyni zamanda, beynəlxalq ictimaiyyət, beynəlxalq təşkilatlar fərqli fikirdə idi və uzun sürən - 30 ilə yaxın davam edən danışıqlar, sadəcə olaraq, bu işğalı əbədləşdirmək, Ermənistanın işğalçılıq siyasətini pərdələmək və bizi bu acı vəziyyətlə barışdırmaq məqsədi güdürdü. Əlbəttə, biz heç vaxt buna razı ola bilməzdik və Vətən müharibəsindəki göstərdiyimiz iradə, qətiyyət, döyüş meydanındakı qəhrəmanlıq bunu bir daha göstərdi. Biz təkcə Ermənistanla müharibə aparmamışıq. Biz təkcə dünya erməniliyi ilə müharibə aparmamışıq, biz Ermənistanın himayədarları ilə müharibə aparmışıq və bu müharibədə Qələbə qazanmışıq.

İkinci Qarabağ müharibəsində həlak olanların böyük əksəriyyəti gənc nəslin nümayəndələri idi. Onların heç biri Qarabağda olmamışdı, bu diyarı görməmişdilər, amma onların qəlbində yaşayan milli ruh, ədalət və Vətən sevgisi onları ölümə apardı. Biz bütün dünyaya sübut etdik ki, XXI əsrdə necə müharibə aparmaq lazımdır, ləyaqətlə müharibə aparmaq lazımdır, müasir üsullarla müharibə aparmaq lazımdır və cəmi 44 gün ərzində Ermənistan ordusu tamamilə məhv edilmişdir. Ermənistanın məhv edilmiş silah-sursatının, texnikasının və qənimət

götürülmüş texnikasının qiyməti ən aşağı 4-5 milyard dollar təşkil edir. O başqa məsələdir ki, kasıb ölkə bu pulu haradan əldə edib. Ancaq demək olar ki, Ermənistan ordusu yoxdur. Ermənistan ordusunda müharibə zamanı kütləvi fərarilik hökm sürürdü, onların özlərinin etirafına görə, 10 min fərarəli olmuşdur Ermənistan ordusunda. Azərbaycan Ordusunda bir dənə də fərarəli olmamışdır.

Biz müharibəni də ləyaqətlə aparmışıq, postmüharibə dövründə də özümləri ləyaqətlə aparmış. Artıq postmünaqişə dövrünün nəticələri haqqında danışmaq olar. Bu gün Şuşaya gələn hər bir insan, hər bir azərbaycanlı görür ki, Şuşa Azərbaycan şəhəridir. Əgər belə olmasaydı, Şuşa belə ağır vəziyyətdə olmazdı. Əgər bu şəhər ermənilərə mənsub olsaydı, bu günə qoyardılar mı bunu? Burada cəmi 1800 adam yaşayırdı. Özü də onların 90 faizi hərbiçilər və onların ailə üzvləri idi. Burada bir dənə də salamat tarixi bina qalmamışdır. Ermənilər 17 bu-lağın 17-sini də qurutmuşdular, məscidlərimizi təhqir etmişdilər, sökmüşdülər, saraylarımızı sökmüşdülər. Yəni, bir dənə də burada yeni bir bina tikilməmişdi. Sadəcə olaraq, bizim təbii sərvətlərimizi istismar ediblər və təkcə Şuşa yox, bütün digər şəhərlər də eyni vəziyyətdədir. Tamamilə dağılmış Ağdamı xarici ekspertlər, jurnalistlər Xirəsimaya bənzədirlər. Yəni, Ermənistan və erməni xalqı bu vəhsiliyə görə dünya miqyasında rəzil oldu. Ona görə gələn hər qonaq, azad edilmiş torpaqlara gedən hər qonaq erməni vəhsiliyini görür və görməlidir. Görməlidir ki, biz təkcə işğalçıyı yox, faşistləri məhv etdik. Onların Birinci Qarabağ müharibəsində, İkinci Qarabağ müharibəsində, iki müharibə arasındakı dövr ərzində bütün əməlləri faşist əməlləridir. Bizim dinc şəhərlərimizi müharibə dövründə ballistik raketlərlə atəşə tutmaq, insanları məhv etmək faşizm deyil, bəs nədir? “Tocka-U”, “SCUD”, “İskəndər-M” raketləri ilə Şuşa vurulmuşdu. Qar əriyəndən sonra Şuşada, şəhərin mərkəzində “İskəndər-M” raketinin qalıqları aşkarlanmışdır və bir daha biz sübut etdik ki, Ermənistan bu ölüm-cül silahdan, qadağan edilmiş silahlardan və onlarda heç cür olmayan silahdan istifadə edib. Buna inananmayanlar gəlib Hərbi Qənimətlər Parkında “İskəndər-M” raketinin qalıqlarını görə bilirlər. Biz faşizmi məhv etdik. Biz Cənubi Qafqazı faşizmdən xilas etdik. Ancaq hələ də faşizmin təzahürləri baş qaldırır, hələ də Ermənistanda bəzi dairələr və

dünya erməniliyi, xarici ölkələrdə yaşayan ermənilər bizi hədələməyə çalışırlar. Amma İkinci Qarabağ müharibəsinin tarixçəsi onların yadından çıxmamalıdır. Biz gücümüzü artırmışıq. İlyarım ərzində ordu quruculuğu sahəsində çox böyük işlər görüldü. Biz bundan sonra ancaq və ancaq güclənəcəyik və postmüharibə dövrü bunu bir daha göstərdi.

Həm ərazilərin bərpası, həm beynəlxalq müstəvidə addımlarımız bizim gücümüzü göstərdi. Çünki postmüharibə dövrü çox həssas bir dövrüdür və artıq ilyarım keçəndən sonra tam əminliklə demək olar ki, biz bu çətin sınaqdan da şərəflə çıxdıq. Aparıcı beynəlxalq təşkilatlar postmüharibə reallıqlarını qəbul etdilər. BMT, hansı ki, Şuşada

beynəlxalq tədbir keçirmişdir. Avropa İttifaqı hazırda Azərbaycan-Ermənistan arasında normallaşma prosesində çox fəal iştirak edir. ATƏT, hansı ki, çox yaxşı başa düşür Minsk qrupu artıq yoxdur. Düzdür mən, bir neçə ay bundan əvvəl, hələ Rusiya-Ukrayna müharibəsindən əvvəl demişdim, məndən soruşmuşdular ki, Minsk qrupu nə ilə məşğul olacaq? Dedim ki, 2022-ci ildə onların yaranmasının 30 illik yubileyidir. Yubiley keçirəcəklər, sonra pensiyaya gedəcəklər. Amma Rusiya-Ukrayna müharibəsi başlayandan sonra heç yubiley keçirməyə bunlarda fürsət olmadı. Digər beynəlxalq təşkilatlar - məsələn, sədrlik etdiyimiz Qoşulmama Hərəkatı, İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı, bütün aparıcı beynəlxalq təşkilatlar bizim mövqeyimizi dəstəkləmişlər və postmünaqişə reallıqlarını qəbul etmişlər. İndi qonşu ölkələr 3+3 formatda beş ölkə hazırda əməkdaşlıq formatı yaradıbdır. Qonşu ölkələrin hamısı postmünaqişə reallıqlarını qəbul etmişlər. Böyük dövlətlər - Amerika Birləşmiş Ştatları, Böyük Britaniya, Amerika Preziden-

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ
AUDİTORLAR PALATASI

**Sizi müqəddəs Ramazan bayramı münasibətilə
ürəkdən təbrik edirik, hər birinizə ən
səmimi arzu və diləklərimizi yetiririk**

ti, Böyük Britaniyanın Baş naziri mənə göndərdikləri məktublarda bu, açıq-aydın göstərilir. Yəni, biz artıq bu mərhələni keçdik və bundan sonra Azərbaycan-Ermənistan əlaqələrinin normallaşması məsələsi gündəlikdədir. Yenə də bu gündəliyi biz ortaya qoyduq. Bütün ağırlı məqamlara baxmayaraq, işğala baxmayaraq, edilməsi bu vəhşiliklərə baxmayaraq, bölgənin gələcəyi naminə biz hesab edirik ki, buna ehtiyac var və biz sülh gündəliyi təqdim etdik və Ermənistandan hər hansı bir cavab gəlmədi. Beynəlxalq

təşkilatlar da demək olar ki, buna o qədər də maraq göstərmədilər. Ona görə biz konkret olaraq beş prinsipdən ibarət təklif irəli sürdük və Ermənistan bu beş prinsipi qəbul etdi. Beləliklə, Ermənistan rəhbərliyi rəsmən bəyan etdi ki, Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü tanıyır və Azərbaycana hər hansı bir ərazi iddiası yoxdur və gələcəkdə də olmayacaq. Hesab edirəm ki, bu, postmünaqişə dövrü üçün vacib məqamdır və biz məhz bu beş prinsip əsasında danışıqları aparmaq fikrindəyik. Amma yenə də dediyim bütün

bu müsbət məqamlara baxmayaraq, hər birimiz – həm Azərbaycan hökuməti, həm səfirliklər, diaspor təşkilatları, bütün fəallar yeni reallıqları dünya ictimaiyyətinə çatdırmalıdır. Yəni, yaşadığımız ölkələrin ictimaiyyətini, əgər belə demək mümkündürsə, maarifləndirmək lazımdır - həm Azərbaycan reallıqları haqqında, postmünaqişə dövrü haqqında və Azərbaycan tarixi haqqında. Hesab edirəm ki, bu, çox vacibdir. Çünki tarixi amillər həmişə istənilən münaqişənin siyasi və digər yollarla həll edilməsi

üçün çox vacibdir. Tarix də göz qabağındadır. Uzaq tarixə getməyə ehtiyac yoxdur. Sadəcə olaraq, XIX əsrdə imzalanmış müqavilələri beynəlxalq ictimaiyyətə çatdırmaq kifayətdir. Kürəkçay, Güllüstan, Türkmənçay sülh müqavilələri. Orada erməni əhalisindən söhbət getmir. Kürəkçay müqaviləsini İbrahimxəlil xan Şuşalı və Qarabağlı, - titulu belə də gedib, - imzalayıb. XIX əsrin bu tarixi hadisələrindən sonra Qarabağa ermənilərin kütləvi köçü başlamışdır. Bu da heç kimə sirr deyil və artıq dünya ictimaiyyəti, ekspertlər bunu bilir,

ya xəş olar ki, geniş ictimaiyyət də bunu bilsin. Azərbaycan xalqına qarşı edilən haqsızlıqlar haqqında biz beynəlxalq ictimaiyyəti mütləq məlumatlandırmalıyıq. Bax, bizim xalqımız iki əsr ərzində bütün bu iztirablardan keçib və nəhayət öz sözünü deyib. Nəhayət “dəmir yumruq”la düşmənin başını əzib, tarixi ədaləti və milli ləyaqəti bərpa edibdir. Ona görə, çox vacibdir ki, bu tarixi məqamlar daim diaspor təşkilatlarının gündəliyində olsun. Bu gün alımız açıqdır, bu gün üzümüz güldür, bu gün başımız

dikdir və həmişə belə olacaq. Mən tam əminəm ki, bundan sonra Azərbaycan xalqı müzəffər xalq kimi əbədi yaşayacaq. Azərbaycan dövləti qalib dövlət kimi əbədi yaşayacaq. Biz öz torpağımızdayıq, bu torpaqda möhkəm dayanmışıq və heç kim heç vaxt bu torpaqlardan bizi tərpədə bilməz. **Yaşasın Şuşa! Yaşasın Qarabağ! Hamımız birlikdə: Qarabağ Azərbaycandır!** * * * * *

Aprelin 23-də başa çatan Zəfər Qurultayında 65 ölkədən 400-dən çox diaspor nümayəndəsi və qonaq iştirak edib.

İŞĞALDAN AZAD OLUNMUŞ ƏRAZİLƏRDƏ BƏRPA VƏ YENİDƏNQURMA İŞLƏRİ SÜRƏTLƏ VƏ PLANLI ŞƏKİLDƏ APARILIR

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev aprelin 21-də Füzuli rayonunda Köndələnçay su anbarlarında aparılacaq təmir-bərpa işləri, Şuşa rayonunun Daşaltı kəndində Əhmədbəyli-Füzuli-Şuşa avtomobil yolunun və bu yolun üzərindəki tunellərin inşası, Şuşa şəhərində inzibati binanın əsaslı təmiri və konfrans zalının tikintisi ilə tanış olub. İşğaldan azad olunmuş ərazilərin bərpasını öz maliyyə imkanları hesabına həyata keçirən Azərbaycan bu sahədə də öz standartlarını yaradıb. Mina problemi, eyni zamanda, pandemiyanın yaratdığı çətinliklərə rəğmən, bərpa və yenidənqurma işləri bütün istiqamətlər üzrə sürətlə və planlı şəkildə aparılır. Su anbarlarının gələcək istismarı, hidroehtiyatların ölkənin su təsərrüfatı sisteminə inteqrasiyası da bərpa prosesinin və

Böyük Qayıdışın tərkib hissəsidir. Prezident İlham Əliyev Köndələnçay su anbarlarında aparılacaq təmir-bərpa işləri ilə tanış olub. Bildirilib ki, işğal dövründə on minlərlə hektar əkinəyararlı torpaq sahələrinin suvarılmaması faktiki olaraq bu sahələrin təsərrüfat dövrüyyəsindən çıxarılmasına səbəb olub. Mövcud su anbarlarının qəsədən məhv edilməsi isə Ermənistanın Qarabağda aqrar sahədə dağıdıcı fəaliyyətinin nəticəsidir. Köndələnçay su anbarı buna bariz misaldır. Ümumi sistemə daxil olan “Köndələnçay-1”, “Köndələnçay-2” və “Aşağı Köndələnçay” su anbarlarının bərpası ilə Füzuli rayonu ərazisində 6200 hektar əkin sahəsinin suvarılması mümkün olacaq. Sonra dövlətimizin başçısı Şuşa rayonunun Daşaltı kəndində Əhmədbəyli-Füzuli-Şuşa avtomobil yolunun və bu yolun üzərindəki tunellərin inşası

ilə tanış olub. Qeyd edək ki, Qarabağın dirçəlişinə aparan Böyük Qayıdış proqramının əsas tərkib hissələrindən biri yol infrastrukturunun qurulmasıdır. Şuşaya çəkilən Zəfər yolunun cığır qəhrəman əsgər və zabitlər tərəfindən açılıb. Hazırda bu yolda işlər davam etdirilir – məqsəd Şuşaya avtomobillə daha tez və rahat çatmaqdır. Daha sonra Prezident İlham Əliyev Şuşa şəhərində gedib. O, Şuşa şəhərində tullantıların idarə olunması poliqonunda gedən işlərlə tanış olub. Bildirilib ki, burada məişət tullantıları Avropa standartlarına uyğun xüsusi yeraltı konteynerlərdə yerləşdiriləcək. Poliqonda 4 çeşid üzrə 600 ədəd SMART yeraltı konteyner və 11 ədəd xüsusi texnika nəzərdə tutulub. Şəhərin su təchizatı sisteminin dayanıqlığının təmini də iki mərhələdə paralel layihələrlə həyata keçiriləcək.

Akademik Arif Həşimov: Tarixi Zəfərdən sonra Azərbaycan öz inkişafının yeni mərhələsinə qədəm qoyub

Aprelin 27-də Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının (AMEA) Ümumi yığıncağı keçirilib. Tədbirdə AMEA-nın prezidenti vəzifəsini icra edən akademik Arif Həşimovun giriş nitqi dinlənilib. Akademik Arif Həşimov çıxışında Ümumi yığıncağın ölkəmizdə fundamental və tətbiqi tədqiqatların əsas mərkəzi olan Milli Elmlər Akademiyasının 2021-ci ildəki elmi və elmi-təşkilati fəaliyyəti ilə bağlı hesabatı həsr olunduğunu diqqətə çatdırıb. Akademik ötən ilin respublikamızın sosial-iqtisadi və mədəni-mənəvi inkişafında bir sıra uğurlarla yadda qaldığını söyləyib. Onlardan bir neçə mühüm hadisəni xatırladan akademik Arif Həşimov Nizami Gəncəvinin 880 illiyi ilə bağlı silsilə tədbirlərin, Azərbaycan Prezidenti, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə düşmən üzərində tarixi Zəfərin bir illiyinin təntənəli şəkildə qeyd edilməsinin, Prezidentin işğaldan azad olunmuş ərazilərə çoxsaylı səfərləri və bu səfərlərdəki dərin məzmunlu çıxışlarının, Şuşada “Xaribülbul” möhtəşəm musiqi festivalının və Vaqif Poesiya Günlərinin keçirilməsinin bu qəbildən olduğunu bildirib. Həmçinin işğaldan azad edilmiş ərazilərdə həyata keçirilən bərpa-quruculuq işlərinin, xüsusən Füzuli Beynəlxalq Hava Limanının istifadəyə verilməsinin, Zəfərin möhkəmlənməsinin, Azərbaycanın regionda və dünyada nüfuzunun gücləndirilməsi istiqamətində həyata keçirilən çoxsaylı siyasi və diplomatik təşəbbüslərin, qardaş Türkiyə ilə Şuşa Bəyannaməsinin imzalanmasının, Prezident İlham Əliyevin Türk Dünyasının Ali Ordeni ilə təltif edilməsinin mühüm tarixi anları olduğunu vurğulayıb. “Bütün bunlar ötən ilin ümumi mənzərəsini yaradan və Azərbaycanın strateji inkişaf xəttinin əsas istiqamətlərinə nişan verən hadisələrən az bir qis-

midir. Beləliklə, tarixi Zəfərdən sonra dünyada və regionda nüfuzu olduqca güclənmiş Azərbaycan öz inkişafının yeni mərhələsinə qədəm qoyub”, - deyə akademik Arif Həşimov söyləyib. Alim ölkədə baş verən ümumi inkişaf proseslərinə adekvat olaraq 2021-ci ilin elm sahəsində də bir sıra hadisələrlə yadda qaldığını, respublikanın elmi müəssisələrində çalışan alimlərin fundamental və tətbiqi tədqiqatlarını davam etdirdiyini, elmi və elmi-təşkilati fəaliyyət sahələrində bir sıra mühüm nəticələr əldə etdiklərini diqqətə çatdırıb. Bildirib ki, bu il Ümumi yığıncağın formatına müəyyən dəyişiklik edilib, əvvəlki illərdən fərqli olaraq, hesabatlar akademiyanın akademik-katibi tərəfindən deyil, bölmələrə rəhbərlik edən vitse-prezidentlər tərəfindən təqdim olunacaq. Dəyişikliyin əsas məqsədi akademiyanın əsas aparıcı strukturu olan bölmələrin müxtəlif elmi istiqamətlər üzrə həyata keçirdikləri tədqiqatları və təşkilati işləri daha müfəssəl təqdim etmək, daha səmərəli müzakirələr aparmaqdır. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2018-ci il 9 aprel tarixli Sərəncamına əsasən, martın 27-nin ölkəmizdə Elm Günü olaraq müəyyən edildiyini xatırladan AMEA rəhbəri son illər koronavirus pandemiyasının yaratdığı məhdudiyyətlərə görə, Elm Günüünün lazımı səviyyədə qeyd edilməsinin mümkün olmadığını söyləyib: “Bu il pandemiya ilə bağlı karantin rejimi şərtləri yumşaldığı üçün AMEA-nın elmi bölmələri, müəssisə və təşkilatları tərəfindən təqdim olunan təkliflər əsasında Elm Günüünə həsr olunan tədbirlər planı hazırlanıb. Bu tədbirlər elmi fəaliyyətin cəmiyyətdə nüfuzunun gücləndirilməsi, elmin populyarlaşdırılması, alimlərin əməyinin qiymətləndirilməsi, onların yeni elmi nailiyyət və uğurlara təşviq edilməsi və s. istiqamətləri əhatə edir”. Akademik Arif Həşimov Elm Günü ilə bağlı tədbirlərin zirvə toplantısının Ümumi yığıncaqla bir gündə qeyd edilməsinin qərar alındığını, yığıncaq çərçivəsində bir sıra tədbirlərin, o cümlədən Akademiyanın nailiyyətləri sərgisinin təşkil olunduğunu diqqətə çatdırıb: “Sərgi aprelin 29-dək fəaliyyət göstərəcək. Respublikanın elm və təhsil müəssisələrinin nümayəndələri, şagirdlər, tələbələr, vətəndaşlarımız istədikləri vaxt gəlib sərgi ilə tanış ola bilərlər”. Ümumi yığıncaqda AMEA-nın elmi bölmələrinin 2021-ci ildəki elmi və elmi-təşkilati fəaliyyəti ilə bağlı hesabatları dinlənilib.

“Sahibkarlar Günü”nə həsr olunmuş Konfrans keçirilib

20 il bundan əvvəl – 2002-ci ilin 25 aprel tarixində Ulu Öndər Heydər Əliyev yerli sahibkarlarla, may ayında isə xarici iş adamları ilə görüşüb. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin 2016-cı il 21 aprel tarixli Sərəncamı ilə 25 aprel tarixi artıq 7 ildir ki, ölkəmizdə “Sahibkarlar Günü” kimi qeyd olunur. Aprelin 25-də iqtisadiyyat Nazirliyinin dəstəyi, Nazirliyin tabeliyində Kiçik və Orta Biznesin İnkişafı Agentliyinin (KOBİA) və Azərbaycan Sahibkarlar (İşəgötürənlər) Təşkilatları Milli Konfederasiyasının təşkilatçılığı ilə “Sahibkarlar Günü”nə həsr olunmuş “İqtisadiyyatın inkişafında sahibkarlığın rolu” mövzusunda Konfrans keçirilib. Sahibkarları təbrik edən İqtisadiyyat naziri Mikayıl Cəbbarov Azərbaycanda sahibkarlığın keçdiyi inkişaf yolu, özəl sektorun formalaşması və inkişafında Ulu Öndərin misilsiz rolunu, global çağırışlar fonunda bu siyasətin Prezident cənab İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə uğurla davam etdirildiyini vurğulayıb. Qeyd olunub ki, biznes və investisiya mühiti davamlı olaraq yaxşılaşdırılıb, qanunvericilik bazası təkmilləşdirilir, sahibkar-dövlət, hökumət-biznes münasibətləri inkişaf etdirilir. Görülmüş məqsədyönlü tədbirlər nəticəsində 2003-cü ildən indiyədək Azərbaycan iqtisadiyyatı 3,4 dəfə, sənaye 3,7 dəfə, kənd təsərrüfatı 2 dəfə, xarici ticarət dövriyyəsi 6,8 dəfə artıb. Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi naziri Sahil Babayev iqtisadiyyatda mühüm rola malik olan özəl sektorun korporativ sosial məsuliyyət layihələri çərçivəsində əhalinin həssas qrupları ilə bağlı sosial dəstək və aktiv məşğulluq proqramlarına, o cümlədən şəhid ailələri və müharibə iştirakçılarının məşğulluğunun təminatına xidmət edən “Məşğulluq marafonu”na özəl sektorun yaxından dəstək göstərdiyini vurğulayıb. Milli Məclisin deputatı, İqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq komitəsinin sədri Tahir Mirkişli sahibkarlığın davamlı inkişafının təmin edilməsi

məqsədilə bu sahədə hüquqi bazanın möhkəmləndirilməsinin önəmini qeyd edib, iqtisadi fəaliyyətin genişlənməsinə töhfə verən qanunvericiliyin mövcud ehtiyaclar və reallıqlar nəzərə alınmaqla yenilənməsinin hər zaman diqqət mərkəzində olduğunu bildirib. Azərbaycan Sahibkarlar (İşəgötürənlər) Təşkilatları Milli Konfederasiyasının prezidenti Məmməd Musayev qeyd edib ki, Azərbaycanın əldə etdiyi uğurlara sahibkarlar da öz töhfəsini verir. Bildirilib ki, özündə minlərlə sahibkarlıq subyekti, o cümlədən 70-dən çox assosiasiya və birliyi birləşdirən Azərbaycan Sahibkarlar Konfederasiyası dövlət-sahibkar əməkdaşlığının daha da möhkəmləndirilməsi istiqamətində öz səylərini əsirgəmir. Kiçik və Orta Biznesin İnkişafı Agentliyinin İdarə Heyətinin (KOBİA) sədri Orxan Məmmədov ölkəmizdə kiçik və orta sahibkarlığın inkişafının iqtisadiyyatın prioritet istiqamətlərindən olduğunu qeyd edib, bu sahədə görülən tədbirlər, Agentliyin fəaliyyəti və dəstək mexanizmləri barədə məlumat verib. Azərbaycan Həmkarlar İttifaqları Konfederasiyasının sədri, Milli Məclisin deputatı Səttar Mehbalıyev çıxışında sahibkar və işçilər arasında düzgün münasibətlərin qurulması, bunun sahibkarlıq fəaliyyətinə müsbət təsiri barədə danışıb. Konfransda çıxış edən sahibkarlar – Azərbaycan Türkiyə İş Adamları Birliyinin (ATİB) İdarə Heyətinin sədri Cəmal Yangın və Azərbaycan Tikinti Materialları İstehsalçıları Assosiasiyasının sədri Elxan Bəşirov Ümumilli Lider Heydər Əliyevin sahibkarlarla görüşləri, verdiyi tapşırıq və tövsiyələr, o cümlədən 2002-ci ilin 25 aprel tarixində sahibkarların Ulu Öndərlə görüşü barədə təəssüratlarını, özəl bölmənin inkişafı istiqamətində həyata keçirilən islahatlar barədə fikirlərini bölüşüblər. Tədbirin sonunda Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevə konfrans iştirakçıları adından müraciət qəbul olunub.

28 aprel - 4 may 2022-ci il

Sahibkarlığın inkişafında dönüş günü – 25 aprel 2002–ci il

Xalqımızın ümummilli lideri, Ulu Öndər Heydər Əliyev XX əsrin ikinci yarısından başlayaraq Azərbaycanın ictimai-siyasi həyatına fəal dövlət rəhbəri kimi daxil olmuş, onun çoxşaxəli və məqsədyönlü fəaliyyəti Azərbaycanın sürətli inkişafına güclü təkan vermiş, respublikamızı öz hüduqlarından kənarda tanıtmış, beynəlxalq miqyasda ölkəmizin nüfuzunu xeyli yüksəltmişdir.

Azərbaycanın hazırkı dayanıqlı və hərtərəfli tərəqqisinin əsası da Heydər Əliyev tərəfindən qoyulmuş, gələcək inkişaf üçün möhkəm təməl yaradılmışdır. Ümummilli lider tərəfindən həyata keçirilən sistemli tədbirlər nəticəsində ölkəmizdə siyasi və makroiqtisadi sabitliyə nail olunmuş, iqtisadi inkişafın lokomotivi olan sahibkarlar sinfinin formalaşması üçün real hüquqi baza yaradılmış, dövlət tərəfindən özəl sektora hərtərəfli dəstək göstərilməsi tədbirlərinin həyata keçirilməsinə başlanmışdır. "Sahibkarlığın inkişaf etdirilməsi, sərbəst iqtisadiyyata yol verilməsi, bazar iqtisadiyyatının yaradılması bizim strateji yolumuzdur" deyən Heydər Əliyev ölkənin gələcək iqtisadi inkişafının məhz özəl sektorla bağlı olduğunu vurğulayırdı. Ümummilli liderin sahibkarlarla keçirilən görüşləri, üzləşdikləri problemlərin nədən ibarət olduğunu bilavasitə onların öz dilindən eşitməsi və onların qısa müddət ərzində həlli üçün konkret tapşırıqlar verməsi, fərman və sərəncamlar imzalaması özəl sektorun təmsilçilərinə yüksək diqqətin təzahürü idi.

Belə görüşlərə nümunə kimi 20 il bundan əvvəl - 2002-ci il aprelin 25-də yerli və mayın 14-də Azərbaycanda fəaliyyət göstərən xarici iş adamları ilə keçirilən görüşləri göstərmək olar. Həmin görüşlərdə sahibkarlığın inkişaf yolları araşdırılmış, bu inkişafa mane olan əngəllərin aradan qaldırılması üçün konkret tədbirlər müəyyənləşdirilmiş, növbəti illər üçün Azərbaycanda sahibkarlığın inkişafı ilə bağlı dövlət proqramları təsdiq olunmuşdur. Həmin dövrdən keçən 20 il ərzində Azərbaycanda iqtisadiyyatın dayanıqlılığı üçün sahibkarlığın inkişafı prioritet istiqamət olaraq Prezident İlham Əliyevin diqqət mərkəzində olmuş və bu sahədə mühüm uğurlar əldə edilmişdir. Məhz bu görüşlərin Azərbaycanda özəl sektorun inkişafında mühüm tarixi əhəmiyyətini, habelə ölkə iqtisadiyyatında sahibkarların artan rolunu, məşğulluğun təmin olunmasında sahibkarlığın inkişafının müstəsna əhəmiyyətini nəzərə alaraq, Prezident İlham Əliyevin 21 aprel 2016-cı il tarixli sərəncamına əsasən, hər il aprelin 25-i Azərbaycanda "Sahibkarlar günü" kimi təsis edilmişdir.

Prezident İlham Əliyev milli inkişaf prioritetlərini düzgün müəyyənləşdirərək, ölkənin bütün potensialını intellektual resursların, insan kapitalının gücləndirilməsi yönündə səfərbər etmişdir. Bu gün hər bir sahibkar dərk edir ki, qüdrətli və müasir Azərbaycanın qurulması üçün Prezident İlham Əliyevin liderliyi altında bizi hələ bir sıra mühüm vəzifələr gözləyir.

Azərbaycan biznes mühitinin əlverişliliyi, sahibkarların rahat işləməsi üçün ən çox islahatlar aparan ölkələrdən biridir. Bazar iqtisadiyyatı yolunu seçmiş istənilən dövlətin müstəqil yaşaması üçün inkişaf prosesində orta təbəqənin - iqtisadi inkişafı və sabitliyin təminatçısı sayılan sahibkarlar sinfinin rolu müstəsna əhəmiyyət daşıyır. Bu realığı nəzərə alan Prezident İlham Əliyev milli iqtisadi

inkişaf modelinin reallaşdırılmasında özəl sektorun həlledici rolunu daim önə çəkir, güclü sahibkarlar təbəqəsinin formalaşmasına, onların cəmiyyətdəki mövqelərinin gücləndirilməsinə çalışır. Prezident İlham Əliyev öz çıxışlarında yerli sahibkarlara müraciət edərək bildirmişdir: "Mən çalışacağam ki, sizə maksimum dərəcədə sərbəstlik verilsin. Maksimum dərəcədə imkanlar yaradılsın ki, siz sərbəst, azad, rahat şəkildə öz fəaliyyətinizi davam etdirəsiniz". Sahibkarlığın inkişafına münasibətdə belə ardıcıl mövqə ölkəmizin iqtisadi potensialının hərəkətə gətirilməsi baxımından olduqca əhəmiyyətli olmuşdur.

Sərbəst bazar münasibətlərinə əsaslanan iqtisadi sistemdə mənəvi dəyərlərin yad təsirlərdən qorunması xüsusilə aktualdır. Bu təsirləri zərərsizləşdirmək isə yalnız yüksək mənəviyyətli şəxsiyyətlərin üzərinə düşür. Hazırda bu nəcib missiyanı məsuliyyətlə üzərinə götürərək, təmənnasız həyata keçirənlər arasında Azərbaycanın Birinci vitse-prezidenti Mehriban xanım Əliyeva ön sırada dayanır. İnəmlə deyə bilərik ki, Ulu Öndərin ali ideyalarına əsaslanan, dövlət başçısı İlham Əliyevin həyata keçirdiyi çoxşaxəli siyasətə layiqli töhfələrini verən Azərbaycanın Birinci vitse-prezidentinin milli mədəniyyətin, mənəvi dəyərlər sisteminin qorunmasında, cəmiyyətə sağlam dəyərlərin aşılmasında müstəsna xidmətləri vardır. Mehriban xanım Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti olduğu qısa müddətdə öz zəngin fəaliyyəti ilə təkcə ölkəmizdə deyil, bütün dünyada yüksək nüfuz, dərin ehtiram qazanmışdır. Mehriban xanımın ölkə iqtisadiyyatının aktual problemlərinə olan həssas münasibəti Azərbaycan sahibkarları tərəfindən də yüksək qiymətləndirilir.

Prezident İlham Əliyev tərəfindən müəyyənləşdirilmiş iqtisadi inkişaf strategiyası nəinki Azərbaycanın inkişafında müstəsna rol oynayır, hətta bir model olaraq keçid iqtisadiyyatı dövrü yaşayan ölkələr üçün nümunəyə çevrilir. Müasir dünyamızın ən parlaq siyasi liderlərindən olan cənab İlham Əliyev xalqımızın mütləq səsi ilə 2018-ci ildə növbəti dəfə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti seçildi. Bu seçkidəki parlaq qələbə bizi müasir tariximizdəki ən böyük nailiyyətə yetirən böyük bir yolun başlanğıcı idi. Azərbaycan xalqı bu dəfə də öz müdrik seçimini edərək, Prezident İlham Əliyevə göstərilən mütləq etimadın, illərdən bəri torpaqlarımızın azadlığı uğrunda aparılan fədakar mücadilənin son mərhələsini də tamamlamağa şərait yaradacağına, bizi tarixi zəfərimizə qovuşduracağına bütün qəlbi ilə inandı və bu dəfə də yanılmazdı.

Məlum olduğu kimi, son iki il Azərbaycan xalqı üçün çox əlamətdar olmuşdur. Bu gün nəinki milyonlarla azərbaycanlının, eləcə də bütün türk dünyasının görkəmli siyasi xadimi olan İlham Əliyev ötan 200 illik tariximizdə Azərbaycan torpaqlarını işğaldan azad edən ilk fəateh dövlət başçısıdır. 44 günlük Vətən müharibəsində Prezident-Ordu-Xalq birliyi nəticəsində torpaqlarımız işğaldan azad olundu və Azərbaycanın ərazi bütövlüyü bərpa edildi.

Ötən il Azərbaycanda bütün addımlar postmüharibə dövrünün yeni reallıqlarına uyğun atıldı. Vətən müharibəsindəki böyük zəfərdən sonra Qarabağ və Şərqi Zəngəzurun minalardan təmizlənməsi, yenedənqurma, tikinti-quruculuq işlərinin başlanması

yihələrə şəxsən nəzarət edir, müxtəlif yeni obyektlərin təməlini qoyur, açılışlarına qatılır. Ümumilikdə Prezident ötan il Qarabağa və Şərqi Zəngəzura 32 səfər çərçivəsində 21 obyektin açılışını etmiş, 37 təməlqoyma mərasimində iştirak etmişdir.

Cari il aprelin 12-də Prezident İlham Əliyevin sədrliyi ilə keçirilmiş birinci rübün yekunlarına həsr olunan müşavirədə dövlət başçısı öz çıxışında bildirmişdir: "Bir daha demək istəyirəm, müharibədən dərhal sonra apardığımız siyasət, beynəlxalq təşkilatlardakı fəaliyyətimiz, ikitərəfli formatda böyük dövlətlərlə əlaqələrimiz real nəticələr verir, Qarabağ və Şərqi Zəngəzurdə baş verən inkişaf və hadisələr bu reallıqlara gətirib çıxarıb. Biz real işlərin tərəfdarıyıq və gələcəkdə bölgənin inkişafı ilə bağlı bizim çox aydın təsəvvürümüz var və öz məqsədlərimizə bundan sonra da çatmaq üçün bütün imkanlardan istifadə edəcəyik".

Hazırda Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi altında işğaldan azad olunmuş ərazilərin bərpası istiqamətində böyük işlər görülür. İnsanların tezliklə öz yurd-yuvalarına qayıtması üçün infrastruktur layihələrinin həyata keçirilməsi, bu torpaqlarda sahibkarlığın inkişaf etdirilməsi, yeni iş yerlərinin yaradılması, işğal altında olmuş ərazilərimizdə həyatın yenidən canlanması üçün mühüm tədbirlər həyata keçirilir.

Prezident Ağdam rayonuna sonuncu səfəri zamanı iş adamlarına müraciət edərək, onları həm Ağdam, həm də işğaldan azad edilmiş digər ərazilərə sərməyə qoymağa çağırırdı. Azərbaycanda yeni biznes qurmaq və sahibkarlığın inkişafı üçün hər şəraitin yaradıldığını vurğulayan prezident bildirdi: "Ölbəttə ki, bölgələrdə infrastruktur layihələrinin icrası sahibkarlıq üçün də gözəl imkanlar yaradır. Ona görə Azərbaycan sahibkarları gərək azad edilmiş torpaqlara gəlsinlər və burada müəssisələr qurunsunlar, iş yerləri yaratsınlar".

Ölkə prezidenti aprelin 12-də keçirilən müşavirədə yekun nitqində bir daha qeyd etdi ki, "Mən Ağdam və Cəbrayıl rayonlarında iki sənaye parkının təməlini qoymuşam və bu yaxınlarda iqtisadiyyat naziri mənə orada görülməli işlər barədə məruzə etmişdir. Maraqlı böyükdür, yerli şirkətlər çox böyük

*Allah bütün insanlara neçə belə dinc,
bərəkətli bayramlar nəşib etsin.
Ramazan bayramınız mübarək!*

maraq göstərilir və mən əminəm ki, yaxın 1-2 ilə o parklar üçün nəzərdə tutulmuş çox böyük ərazi bəlkə çatmaya da bilər. Ona görə mən çox şadam ki, Azərbaycan sahibkarları böyük həvəslə, ürəklə bu işlərə qoşulurlar".

Azərbaycan Respublikası Sahibkarlar (İşəgötürənlər) Təşkilatları Milli Konfederasiyası prezidentin bu çağırışını dəstəkləyir və bildirir ki, iqtisadi siyasətimizin istiqamətlərini nəzərə alaraq, azad edilmiş torpaqlarda sahibkarlığın inkişafı Böyük Qayıdışın daha qısa zamanda həyata keçirilməsinə böyük töhfə verəcəkdir. Yeri gəlmişkən, qeyd etmək ki, Azərbaycan Sahibkarlar Konfederasiyasının təşkilatçılığı ilə Türk Ticarət və Sənaye Palatasına daxil olan dövlətlərin Bakıda keçirilmiş növbədənkenar görüşündə Qarabağa investisiya qoyulması ilə bağlı iqtisadi imkanlar müzakirə edilmişdir. Həmçinin, təşkilat bütün üzvlərinə müraciət edərək, şəhid ailəsi üzvlərinin, qazilərin işlə təminatında aktiv olmağa çağırmışdır.

İndiki şərəitdə, xüsusilə postmünaqişə dövründə özəl sektorun üzərinə daha böyük vəzifələr düşür. Konfederasiya da öz imkanlarından istifadə edərək azad olunmuş torpaqlarda biznesin inkişafı, mövcud layihələrə xüsusi yanaşmaların tətbiq edilməsi və sahibkarların dövlətin dəstək tədbirlərindən yararlanması üçün təşkilati yardım göstərməyə hazırdır. Qeyd edək ki, artıq aqrar, təhsil, emal, mədənçixarma, ticarət, turizm sahələrini əhatə edən investisiya təklifləri mövcuddur və bundan sonra təkliflərin icra mərhələsinə keçid etmək lazımdır. Əminik ki, birgə səylərimiz nəticəsində tez bir zamanda Qarabağımızı yenidən dirçəldəcək, insanlارın öz doğma yurdlarına dönməsinə nail olacağıq. İqtisadiyyat Nazirliyinin məlumatına görə, işğaldan azad edilmiş ərazilərimizdə biznes fəaliyyəti ilə məşğul olmaq üçün 28 ölkədən olan xarici şirkətlər 226 layihə təqdim etmişlər. Dövlətimiz də Şərqi Zəngəzur və Qarabağ iqtisadi zonalarında yerli və xarici sahibkarları bərpa-quruculuq işlərində dəstəkləmək üçün müxtəlif stimullaşdırıcı addımlar atır. Gələcəkdə burada çalışan sahibkarlar müxtəlif vergi və rüsumlardan azad oluna bilərlər. İşğaldan azad edilmiş ərazilərdə bərpa-quruculuq işlərində əsas maliyyə qaynağı dövlət vəsaiti olaçaq. Ancaq bu ərazilərə iri məbləğdə xarici investisiya qoyulmuş həyata keçiriləcəyi də heç kəsdə şübhə doğurmur. Çünki dövlət tərəfindən burada çalışan şirkətlərə hər cür dəstək verilir.

Azərbaycan Sahibkarlar Konfederasiyasının Rəyasət Heyətinin qərarı ilə Qarabağda iş qurmaq istəyən ölkə sahibkarlarının təkliflərini toplamaq məqsədilə işçi qrupu yaradılmış və sahibkarların təqdim etdiyi 70-ə yaxın təklif hökumət təqdim edilmişdir. Bununla bağlı artıq bir çox layihənin həyata keçirilməsi nəzərdə tutulur. Bunlar "Yeni memarlıq", "Ağıllı şəhər", "Ağlı kənd", "Yeni iqtisadiyyat" və digər layihələrdir.

Məlum olduğu kimi, işğaldan azad edilmiş ərazilərdə müasir və təhlükəsiz yaşayışın təmin edilməsi, Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün müdafiəsi ilə əlaqədar yarananları və şəhid ailələrinin təminatına dəstək məqsədilə ölkə prezidentinin müvafiq sərəncamları ilə "YAŞAT" Fondu və "Qarabağ Dirçəliş Fondu" yaradılmışdır. Həmin fondlara ianələrin köçürülməsində Azərbaycan sahibkarları da aktivlik göstərilir.

Ölkədə yeni inkişaf konsepsiyasına uyğun olaraq həyata keçirilən siyasət bəzər iqtisadiyyatı prinsiplərini sosial ədalət prinsipləri ilə birləşdirdi. Dövlət başçısının söylədiyi kimi, Azərbaycanın uğurlu inkişafı məhz buna söykənir. Sahibkarlığın inkişafı sahəsində həyata keçirilən sistemli tədbirlər nəticəsində 2021-ci ildə də nüfuzlu beynəlxalq qurumların reytinglərində Azərbaycan iqtisadi göstəricilərinə görə yuxarı sıralarda yer aldı. Dünya Bankı tərəfindən Azərbaycan 10 ən islahatçı ölkə sırasına daxil edildi. Davos Ümumdünya İqtisadi Forumunun hesabatlarında da ölkəmiz bir sıra göstəricilər üzrə öndə oldu. Bundan əlavə, Heritic Fondunun 2021-ci ilin nəticələrinə əsasən elan etdiyi İqtisadi Azadlıq İndeksina görə 178 ölkə arasında Azərbaycan 38-ci pilləyə yüksəldi.

Azərbaycan biznes mühitinin əlverişliliyi, sahibkarların rahat işləməsi üçün ən çox islahatlar aparan ölkələrdən biridir. Postneft iqtisadiyyatının qurulması, idxaldan asılılığın azaldılması, ölkənin ixrac potensialının yüksəldilməsi üçün rəqabət qabiliyyətli mal və məhsulların istehsal olunması məqsədilə hökumət sahibkarlar üçün böyük imkanlar yaradıb. Ölkədə qeyri-neft sektorunun, xüsusilə də regionlarda kiçik və orta sahibkarlığın inkişafı istiqamətində mühüm işlər görülüb.

Məlum olduğu kimi, iki ildən artıq müddətdə bütün bəşəriyyət görünməz bir düşməyə - koronavirus pandemiyasına qarşı mübarizə aparmışdır. Prezident İlham Əliyevin təşəbbüsü və rəhbərliyi ilə Azərbaycanda koronavirus xəstəliyinin yayılmasının qarşısının alınması üçün çevik və zəruri qabaqlayıcı addımlar atılmış, bu istiqamətdə ölkəmiz global həmrəylik nümayiş etdirərək, dünyada öz fəal rolunu oynamışdır. Bu dövrdə İlham Əliyevin təşəbbüsü ilə Qoşulmama Hərəkatının Təmas Qrupu formatında videokonfrans vasitəsilə "COVID-19-a qarşı birlikdəyik" mövzusunda Zirvə görüşü keçirilmiş, görüşdən sonra 2022-ci ilədək Qoşulmama Hərəkatına rəhbərlik Azərbaycana həvalə olunmuş və hərəkatın sədri Prezident İlham Əliyev seçilmişdir. Qoşulmama Hərəkatının bütün üzv dövlətlərinin razılığı və dəstəyi ilə Azərbaycanın bu hərəkatda rəhbərliyi bir il daha uzadılmışdır. Bu isə Prezident İlham Əliyevə göstərilən böyük etimadın təzahürü idi.

Koronavirus pandemiyasının təsirindən yaranmış dərin maliyyə böhranı bir sıra ölkələrdə iqtisadiyyatın tənəzzülə uğramasına və sosial gərginliyin artmasına gətirib çıxardığı bir vaxtda ölkəmiz

global böhranın təsirindən maksimum qorunmuş, sahibkarlığa dəstək tədbirləri ardıcıl davam etmiş, keçən dövr ərzində dövlət fondları və digər maliyyə resursları səfərbər edilərək, ümumi maliyyə dəstək paketi 3,5 milyard manatdan artıq olmuşdur.

Azərbaycan Respublikasında 2004-cü ildən uğurla icra olunan regionların sosial-iqtisadi inkişafı dövlət proqramları rayonların iqtisadi potensialının artmasına, infrastruktur təminatının, kommunal xidmətlərin keyfiyyətinin daha da yüksəlməsinə, biznes və investisiya mühitinin, əhalinin rifahının yaxşılaşmasına səbəb olur, bununla da ölkənin strateji inkişaf hədəflərinə, müəyyən edilmiş məqsədlərə nail olunmasına əhəmiyyətli töhfəsini verir. Regionların davamlı inkişafında və əhalinin məşğulluğunda olduqca əhəmiyyətli rol oynayan sahibkarlığın inkişafı üzrə tədbirlər də davam etdirilir. Azərbaycanla regionların tarazlı inkişafını təmin etmək üçün digər sahələrlə yanaşı, bölgələrdə aqrar-sənaye kompleksinin sürətli inkişafına nail olunmuşdur. Nəzərə alınmayıq ki, kənd təsərrüfatında ölkə üzrə ümumi daxili məhsulun 6 faizi istehsal edilir. Əhalinin 47 faizi kənd yerlərində yaşayır və məşğul əhalinin 36 faizi kənd təsərrüfatında çalışır. Bu baxımdan kənd təsərrüfatının inkişafı regionlardakı problemlərin aradan qaldırılmasına şərait yaratmışdır.

Dövlət proqramlarının icrası nəticəsində bölgələrin siması bütlünlüklə dəyişmişdir. Regionlarda sənayenin, aqrar sektorun inkişafına təkan verən sənaye parkları, aqroparklar, fabrik və zavodlar vaxtilə işsizlik səbəbindən paytaxta üz tutan insanları yenidən regionlara qaytarmışdır.

Sahibkarlığın inkişafına dövlət dəstəyi göstərilməsi sayəsində Sahibkarlığın İnkişafı Fondu tərəfindən güzəştli kreditlərin verilməsi işləri də davam edir. Qeyd olunmalıdır ki, bu prosesin dövlət büdcəsinə əlavə yük yaratmadan həyata keçirilməsi kreditləşdirmədən geri qaytarılan vəsaitlər hesabına təmin edilir.

İqtisadiyyat Nazirliyi yanında Sahibkarlığın İnkişafı Fondu tərəfindən iqtisadiyyata güzəştli kredit dəstəyi çərçivəsində 2021-ci il ərzində ümumi dəyəri 288 milyon manat olan 192 investisiya layihəsinin maliyyələşdirilməsinə 1301 milyon manat güzəştli kredit verilmişdir ki, onun da 59 faizi kənd təsərrüfatı məhsulları istehsalçılarının payına düşmüşdür. Bu kreditlər hesabına 3200-dən çox yeni iş yerinin açılması imkanı yaranmışdır. Ümumilikdə son 18 ildə Sahibkarlığın İnkişafı Fondu tərəfindən 38 min sahibkara 3 milyard manat güzəştli kredit verilmişdir ki, nəticədə bu dövrdə mikro, kiçik və orta sahibkarlıq subyektlərinin sayı 7 dəfəyə yaxın artmışdır.

Kənd təsərrüfatının subsidiyalaşdırılması və vergilərdən azad edilməsi, texnika və gübrələrin güzəştli şərtlərlə verilməsi, investisiyalar və ixracın təşviqi, digər dövlət dəstəyi mexanizmləri regional inkişafın sürətləndirilməsində mühüm rol oynayıb. Bununla bağlı Nazirlər Kabinetinin 2022-ci il 4 aprel tarixli qərarı antiinflasiya tədbirləri çərçivəsində atılan növbəti addımdır. Bu qərarla Sahibkarlığın İnkişafı Fondu tərəfindən 2022-ci il ərzində minimum istehlak səbətinin tərkibində əsas ərzaq məhsullarının tədarükü və emalı ilə məşğul olan mikro, kiçik və orta sahibkarlara əlavə olaraq xammal tədarükü üçün güzəştli maliyyələşmə nəzərdə tutulmuşdur. Eləcə də həmin qərarla maliyyə xərclərinin azalması və nəticə etibarilə il minimum istehlak səbətinin tərkibində əsas ərzaq məhsullarının maya dəyərinin aşağı salınması məqsədilə həmin sahələrdə fəaliyyət göstərən sahibkarlıq subyektlərinə 3 milyon manatadək verilmiş kreditlər üzrə kredit faizinin 10 faizinə qədər hissəsinin bir il müddətində subsidiyalaşdırılması mexanizmi tətbiq ediləcəkdir.

Prezident 2022-ci ilin birinci rübünün yekunu ilə bağlı iclasdakı çıxışında demişdir: "Biz ilk növbədə ərzaqlıq buğdanın istehsalını artırmalıyıq. Çünki bizdə ümumi taxıl istehsalı ölkə tələbatının 60 faizini təşkil edir, ərzaqlıq buğda ilə isə biz özümüzü cəmi 25 faiz təmin edirik. Ona görə məsələ qoyulub ki, ərzaqlıq buğda ilə biz özümüzü ən azı 70-75 faiz təmin edək. Buna nail olmaq üçün potensial var, həm bu il, həm gələn illərdə dövlət investisiya xərcləri artırılmalıdır. Eyni zamanda, sahibkarlara məqsədyönlü kreditlər, güzəştli kreditlər verilməlidir ki, məhz bu sahə inkişaf etsin. Çünki buğda əsas ərzaq məhsuludur".

Davamlı olaraq həyata keçirilən kompleks islahatlar, inzibati prosedurların sadələşdirilməsi, qanunvericiliyin təkmilləşdirilməsi, investisiya mühitinin yaxşılaşdırılması tədbirləri və institusional dəstək mexanizmlərinin tətbiqi sahibkarlığın inkişafını daha da sürətləndirmişdir. Həyata keçirilən genişmiqyaslı dəstək tədbirlərinin nəticəsidir ki, ölkəmizdə sahibkarlıq fəaliyyəti genişlənir, bütün regionları əhatə etməklə yeni istehsal və xidmət sahələri yaradılır, ölkəmizin rəqabətqabiliyyətli məhsul istehsalı imkanları genişlənir, özəl bölmənin ümumi daxili məhsulda və məşğulluqda xüsusi çəkisi artır. Təsədüfi deyil ki, həyata keçirilən məqsədyönlü siyasət və struktur islahatları sayəsində 2021-ci ildə də ölkəmizdə makroiqtisadi sabitlik təmin edilmiş, iqtisadi artım prosesləri sürətlənmiş və iqtisadiyyatın dayanıqlı inkişafı yeni mərhələyə daxil olmuşdur. Fərdi sahibkarlar tərəfindən isə 2021-ci ildə 54,5 milyard manatlıq və ya əvvəlki ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 5,2 faiz çox sənaye məhsulu istehsal edilmişdir.

2022-ci ilin birinci rübünün yekunlarına həsr olunan müşavirədə Prezident İlham Əliyev çıxışında bildirmişdir: "Bizim iqtisadi göstəricilərimiz də çox müsbətdir. Hazırda dünya postpandemiya dövrünə qədəm qoyur və ona görə 6,8 faiz artan iqtisadiyyatımız hesab edirəm ki, böyük nailiyyət sayıla bilər. Qeyri-neft sektorunda isə bu, daha da yüksək

rəqəmlərlə ölçülür. Qeyri-neft iqtisadiyyatımız 10 faizdən çox artıb. Sənaye istehsalı sahəsində artım təxminən 4 faizdir, ancaq qeyri-neft sənaye istehsalında 18 faizdən çoxdur. Bu rəqəmlər özlüyündə dediyim sözlərin təsdiqidir. Çünki iqtisadiyyatın şəxələndirilməsi, neft-qaz sektorundan asılılığın azaldılması, həm ümumi daxili məhsuldakı payının, həm ixracdakı payının aşağı düşməsi - bütün bunlar reallıqlardır.

Xarici ticarət dövriyyəmiş 60 faizdən çox artıb. İxracımız təxminən iki dəfə artıb. Əlbəttə, burada neftin artan qiymətləri də nəzərə alınmalıdır. Ancaq qeyri-neft ixracımız da kifayət qədər artıb - 45 faiz. Bu da məhz aparılan islahatlar nəticəsində baş vermiş hadisədir. Mən başqa ölkələrlə Azərbaycanı heç vaxt müqayisə etməmişəm. Amma inanmıram ki, bir çox ölkələrdə buna oxşar statistika olsun. Əlbəttə, xarici ticarət dövriyyəmiş artıb və xarici dövlət borcumuz azalıb. Əgər keçən ilin aprel ayı ilə müqayisə etsək, görərik ki, keçən ilin aprelində xarici dövlət borcumuz ümumi daxili məhsulun 18 faizini təşkil edirdi, hazırda cəmi 12,5 faizini təşkil edir. Xarici ticarətin balansı da çox müsbətdir, müsbət saldo cəmi üç ayda 5 milyard dollardan çoxdur". Ümumiyyətlə, biznes mühitinin yaxşılaşdırılması və qeyri-neft sektorunda sahibkarlığın inkişaf etdirilməsi sahəsində görülən tədbirlərin nəticəsində son 19 ildə əhalinin nominal gəlirləri 10 dəfə artmış, yaşayış minimumu 2003-cü illə müqayisədə 5 dəfə artaraq 200 manat olmuş, ümumi daxili məhsul istehsalı 8,3 dəfə artaraq adambaşına 7,3 min manat təşkil etmişdir. Həmin dövrdə qeyri neft-qaz iqtisadiyyatının həcmi 3 dəfə artaraq 51 milyard manata çatmış, qeyri neft-qaz məhsullarının ixracı 5 dəfə artmışdır. Bu dövrdə valyuta ehtiyatları 33 dəfə artaraq 51,2 milyard manata çatmış, Azərbaycanla xarici ticarət əlaqələri qurmuş ölkələrin sayı 124-dən 183-ə yüksəlmişdir. Bunlardan əlavə, 2004-2021-ci illərdə ölkə iqtisadiyyatına yönəlmis investisiyaların həcmi 3,1 dəfə artmış, bank sektoru tərəfindən iqtisadiyyata yönəlmş kreditlərin həcmi 24 dəfə artaraq 14,2 milyard manata çatmışdır. Bu dövrdə ölkədə 2,5 milyon yeni iş yeri yaradılmış, işsizlik səviyyəsi 4,8 faizə enmiş, ölkə əhalisinin məşğulluğu sahəsində əsaslı dönüş yaranmışdır.

Vətən müharibəsində iştirak etmiş və fərqlənmiş gənclərimizin işlə təmin olunmaları Azərbaycan Sahibkarlar Konfederasiyasının qarşısında prioritet məsələ kimi durur. Konfederasiya sahibkarlara bu sahədə məsləhətlər verir və hüquqi yardım göstərir. Bununla bağlı Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi naziri Sahil Babayev 2022-ci ilin birinci rübünün yekunlarına həsr olunmuş iclasdakı çıxışında qeyd etdi ki, məşğulluq sahəsində dəstək məqsədilə məşğulluq marafonu çərçivəsində, sahibkarlarımızın bu proqrama aktiv qoşulması nəticəsində yaradılmış vakansiyalara 2 mindən artıq şəhid ailəsi üzvü və müharibə əlilləri cəlb edilmişdir.

Əldə edilmiş uğurların davamlılığının təmin olunması sahibkarlıq fəaliyyətinin tənzimlənməsi sisteminin təkmilləşdirilməsini, sahibkarlara, xüsusilə də kiçik və orta sahibkarlara göstərilən texniki, maliyyə, hüquqi, metodiki və sair xidmətlərin əhatə dairəsinin genişləndirilməsini, keyfiyyət səviyyəsinin daha da artırılmasını zəruri edir, bu sahədə institusional yanaşmanı şərtləndirir.

Prezident İlham Əliyevin bəyan etdiyi kimi, hazırda qarşıda duran ən başlıca məqsəd Azərbaycanı inkişaf etmiş dövlətlər səviyyəsinə çatdırmaqdır. Bu baxımdan ölkənin inkişafının hazırkı mərhələsində qarşıya qoyulmuş əsas hədəflər çoxşaxəli, innovasiyaoyunmlu iqtisadiyyatın formalaşdırılması, əhalinin rifahının davamlı olaraq yaxşılaşdırılması, habelə elmin, mədəniyyətin inkişafında, ictimai həyatın bütün istiqamətlərində yeni nailiyyətlərin əldə olunmasıdır.

"Azərbaycan 2030: sosial-iqtisadi inkişafa dair Milli Prioritetlər"in təsdiq edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin sərəncamının icrası olaraq ölkəmiz 2021-2030-cu illəri əhatə edən strateji mərhələyə daxil olmuşdur. Sərəncamın icrası üçün dövlət-özəl dialoqunun dərinləşməsi istiqamətində mühüm addımlar atılır. Bu istiqamətdə Azərbaycan Sahibkarlar Konfederasiyasına daxil olan bütün müraciətlər aidiyyəti üzrə İqtisadiyyat Nazirliyi ilə koordinasiya edilir.

Son illərdə ölkəmizdə sahibkarlığın inkişafı ilə bağlı islahatları və görülən işləri saymaqla bitməz.

Məhz bu islahatların uğurla aparılması bütün dövlət orqanlarının, xüsusilə İqtisadiyyat Nazirliyinin gərgin əməyi nəticəsində mümkün olmuşdur. Belə ki, sahibkarlıq sahəsində yoxlamalar 2023-cü ilədək dayandırılmış, lisenziyalaşdırılan fəaliyyət növlərinin sayı 59-dan 37-yə, icazələrin sayı təqribən 4 dəfə azaldılaraq 86-yə endirilmiş, lisenziyanın verilməsinə görə dövlət rüsumları Bakıda 2, regionlar üzrə 4 dəfə azaldılmışdır. Özündə minlərlə sahibkarlıq subyektni, o cümlədən 70-ə qədər assosiasiya və birlikləri birləşdirən Azərbaycan Sahibkarlar Konfederasiyası bu tədbirlərin uğurla həyata keçirilməsi istiqamətində öz qüvvə və imkanlarını səfərbər etmişdir.

Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabineti, Azərbaycan Həmkarlar İttifaqları Konfederasiyası və Azərbaycan Respublikası Sahibkarlar (İşəgötürənlər) Təşkilatları Milli Konfederasiyası arasında 2020-2022-ci illər üçün sosial əmək münasibətləri üzrə razılaşdırılmış mövqelərini və birgə fəaliyyətlərini müəyyən edən Baş Kollektiv Saziş müəhəfəzəsi, texniki və ekoloji təhlükəsizlik Azərbaycan hökuməti ilə əməkdaşlığın prioritet istiqamətlərindəndir.

Azərbaycan Hökuməti, Azərbaycan Həmkarlar Konfederasiyası və Azərbaycan Sahibkarlar Konfederasiyası sosial dialoqun bərabərhüquqlu subyektləri kimi kollektiv müqavilə və sazişlərin bağlanması, onlara əlavə və dəyişikliklərin edilməsi və icrasının təmini, bir sıra əmək və sosial iqtisadi məsələlərin həlli istiqamətində birgə iş aparır.

Sahibkarların qarşılaşdığı məsələlərin operativ şəkildə həllinə nail olmaq üçün yaradılan əlverişli mexanizmlərdən biri də əməkdaşlıq şuralarıdır. Hazırda konfederasiyanın İqtisadiyyat Nazirliyi yanında Dövlət Vergi Xidməti, Azərbaycan Mərkəzi Bankı, Dövlət Gömrük Komitəsi ilə əməkdaşlıq şuraları fəaliyyət göstərir. Bu şuralar sahibkarların qaldırdıqları məsələlərin həllində müstəsna rola malikdir və dövlət-özəl dialoqunun ən işlək mexanizmlərindən biridir.

Bütün bunlarla yanaşı, Azərbaycan Sahibkarlar Konfederasiyası mütəmadi olaraq beynəlxalq əlaqələr sahəsində işini təkmilləşdirir və müxtəlif beynəlxalq təşkilatlarla əlaqələr yaratmaq imkanlarından istifadə edir. Konfederasiya bir çox ölkənin sahibkarlıq təşkilatları, xarici ölkələrin Azərbaycandakı və Azərbaycanın xaricdəki səfirlikləri, Dünya Bankı, Avropa İttifaqının komissiya və təşkilatları və digər beynəlxalq təşkilatlarla qarşılıqlı faydalı əməkdaşlıq edərək, yerli iş adamlarına Azərbaycanda və ölkə hüdudlarından kənarə də təərfdəşlər tapmaqda və investisiya qoyulmasında kömək göstərir.

Ölkəmizin rəqabətqabiliyyətli məhsullarının ixracının təşviq edilməsi məqsədilə xarici ölkələrdə 5 "Azərbaycan Ticarət Evi" açılmışdır. Ticarət evlərində daimi fəaliyyət göstərən sərgilərdə Azərbaycan şirkətlərinin istehsal etdiyi məhsullar nümayiş olunur.

Konfederasiya Beynəlxalq Əmək Təşkilatı, Türk Ticarət və Sənaye Palatası, Qara Dəniz İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatı, Sənayeçilərin və Sahibkarların Beynəlxalq Konqresi və digər təşkilatlarda yüksək səviyyədə ölkəmizi təmsil edir.

Konfederasiya hazırda qeyri-neft sektorunun inkişafı istiqamətində ölkənin özəl sektorunda sağlam qüvvələrin birləşməsi əsasında öz işini qurur, sahibkarlara göstərilən xidmətlərin əhatə dairəsini genişləndirir, günün tələblərinə cavab verən mövzular üzrə treninqlər, seminarlar, konfranslar keçirir, sahibkarların hüquq və vəzifələrinin qorunması istiqamətində mütəmadi olaraq iş aparır.

Dövlət və özəl sektorda şəffaflığın, uçot və hesabatlılığın müasir tələblərə uyğun təşkil olunması məqsədilə hər il İqtisadiyyat Nazirliyi yanında Dövlət Vergi Xidmətinin dəstəyi ilə sahibkarlıq subyektlərində çalışan mühasiblər üçün birgə tədbirlər keçirilir. Ümumiyyətlə, sahibkar-vergi münasibətlərində elə bir forma seçilməlidir ki, vergi ödəyicisi vergi ödəməkdən qürur hissi keçirsin. Dövlət Gömrük Komitəsi ilə Azərbaycan Sahibkarlar Konfederasiyası arasında da əməkdaşlıq surası yaradılmış və şura üzvləri ilə birlikdə sahibkarlara dəstək məqsədilə müxtəlif tədbirlər həyata keçirilir. Eyni zamanda, konfederasiya Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi və Qida Təhlükəsizliyi Agentliyi ilə əməkdaşlığı davam etdirərək, birgə tədbirlərin həyata keçirilməsində yaxından iştirak edir.

Ölkədə həyata keçirilən qeyri-neft sektorunun inkişaf konsepsiyasında ilk növbədə hüquqi və fiziki şəxslərin qismində sahibkarların fəal iştirakına geniş meydan verilməsi, sahibkarlıq subyektlərinə dövlət tərəfindən güzəştli kreditlər şəklində verilən maddi dəstəyin ilbəil artırılması və çoxsaylı digər tədbirlər Prezident İlham Əliyevin bu sahəyə diqqətini təsdiqləyən faktların yalnız az bir hissəsidir. Sahibkarlarımız da öz müəssisələrini müasir tələblərə uyğun qurmalı, ixrac bazarlarında rəqabətqabiliyyətli məhsullar istehsal etməli, xarici bazarlarda mövcud olan geniş imkanlardan faydalanmaq məqsədilə peşəkarlıqlarını artırmalı, ixrac menecerləri cəlb etməlidirlər.

Azərbaycan Sahibkarlar Konfederasiyası ölkə sahibkarlarını təmsil edən bir təşkilat olaraq həm əldə etdiyimiz uğurları dəyərləndirir, həm də müasir çağırışları dərinədən təhlil edir, bununla bağlı silsilə və ardıcıl tədbirlər həyata keçirir. Bu, istər qanunvericilik aktlarının təkmilləşdirilməsi, istər sahibkarlıq subyektlərinin problemlərinin həyranilib əlaqədar təşkilatlar tərəfindən onların həllinə nail olunması, istərsə də sahibkarların maarifləndirilməsi işinin daha da dərinləşdirilməsi ilə bağlıdır.

Bu gün hər bir sahibkar anlayır ki, Azərbaycanın tərəqqisi və gələcək inkişafı üçün Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə həyata keçirilən genişmiqyaslı tədbirlər davam etdirilməli və onlar bir sahibkar olaraq bu işdə yaxından yardımçı olmalıdırlar. Müharibə dövründə dövlət başçısının ətrafında sıx birləşərək, "Dəmir yumruğ"un bir parçası olmağı bacarmış Azərbaycan sahibkarları Qarabağın yenidən fırvanlığına qovuşması, işğaldan azad olunmuş torpaqların iqtisadi cəhətdən dirçəlməsi naminə səylərini daha da gücləndirirlər.

Biz, Sahibkarlar Konfederasiyası olaraq Azərbaycanda fəaliyyət göstərən bütün sahibkarları bu əlamətdar gün - "Sahibkarlar Günü" münasibəti ilə təbrik edir, onlara fəaliyyətlərində uğurlar arzu edirik. İnanırıq ki, ölkə sahibkarları dövlətimizin yaratdığı bu imkanlardan istifadə edərək, rəqabətə davamlı istehsal potensialının artırılması məqsədilə öhdələrinə düşən vəzifələri daha məsuliyyətlə yerinə yetirəcək, yaradılan əlverişli şəraitdən səmərəli şəkildə istifadə edərək ölkəmizin, o cümlədən işğaldan azad olunmuş ərazilərimizin daha da çiçəklənməsi, əhalinin rifah halının yaxşılaşdırılması üçün bütün qüvvələrini səfərbər edəcəklər.

Məmməd MUSAYEV,
Azərbaycan Respublikası Sahibkarlar (İşəgötürənlər) Təşkilatları Milli Konfederasiyasının prezidenti

28 aprel - 4 may 2022-ci il

Milli Məclis Hesablama Palatasının 2021-ci il üçün illik hesabatını təsdiq edib

Milli Məclis Azərbaycan Respublikası Hesablama Palatasının illik hesabatı haqqında qanun layihəsini təsdiqləyib. Qanun layihəsi parlamentin aprelin 26-da keçirilən iclasında müzakirələrdən sonra qəbul edilib. Deputatlar Hesablama Palatasının illik hesabatını qənaətbəx hesab ediblər.

İsveçdə Ələt Azad İqtisadi Zonasında xarici investorlara yaradılan imkanların təqdimatı keçirilib

Aprelin 26-da İsveçin Höteborq şəhərində Ələt Azad İqtisadi Zonasında xarici investorlara yaradılan imkanların təqdimatı keçirilib.

“Qərbi İsveç Ticarət Palatasının” Ələt Azad İqtisadi Zonası ilə birgə keçirdiyi tədbirdə iqtisadi zonaya maraq göstərən yerli şirkətlərə, investorlara yaradılan investisiya imkanları barəsində ətraflı məlumat verilib.

Tədbirdə çıxış edən Ələt Azad İqtisadi Zonasının səlahiyyətli qurumunun İdarə Heyətinin sədri Valeh Ələsgərov iqtisadi zonada investorlar üçün yaradılan imtiyazlar, ərazidə aparılan infrastruktur, inşaat işləri və inkişaf yönümlü layihələr haqqında söz açıb. Sözügedən zonada qanuni çərçivələri tənzimləyən Ələt Azad İqtisadi Zonası haqqında müvafiq qanunvericilik və daxil qaydalarla da danışan Valeh Ələsgərov buradakı yaradılmış şəraitə tənzimləyən qanunvericiliyin əsas iqtisadiyyat qanunlarından üstün olduğunu tədbir iştirakçılarının diqqətinə çatdırıb. Sözügedən qanunvericilik bazasının uni-

kallığını da qeyd edən səlahiyyətli qurumun İdarə Heyətinin sədri, bununla investorlara yaradılan böyük imkanları vurğulayıb.

Valeh Ələsgərov investorlar üçün sadələşdirilmiş maliyyə, tikinti, mübahisələrin həlli qaydaları, işəgötürmə və digər qaydalara da toxunaraq vurğulayıb ki, Ələt Azad İqtisadi Zonasında məqsəd rəqəbətliliyi yüksək əlavə dəyərin ixrac yönümlü istehsal müəssisələrinin yaradılması və inkişafıdır. Sonra İsveç-MDB ölkələri Ticarət Palatasının baş direktoru Heinz Sjögren və “Caucasus Consulting Group of Companies” şirkətinin təsisçisi Bəhram Atabəyli Nobel qardaşlarının Azərbaycan-İsveç əlaqələrinin təməlinin qoyulmasındakı tarixi rolu, Azərbaycanda biznes mühiti, İsveç şirkətlərinin Azərbaycan bazarında hazırkı fəaliyyəti barəsində danışdı. Sonra təqdimatla çıxış edən İxracın və İnvestisiyaların Təşviqi Agentliyinin - “AZPROMO” müşaviri Zöhrab Qədirov, ölkəmizdə investisiya imkanları haqqında ətraflı məlumat verib.

İƏİT ilə əməkdaşlığın inkişafına dair müzakirələr aparılıb

İqtisadiyyat naziri Mikayıl Cəbbarov İqtisadi Əməkdaşlıq və İnkişaf Təşkilatının (İƏİT) Qlobal Əlaqələr Katibliyinin Avrasiya şöbəsinin rəhbəri Vilyam Tompsonla görüşüb.

İqtisadiyyat Nazirliyindən bildirilib ki, nazir Mikayıl Cəbbarov ölkəmizdə İƏİT-lə əməkdaşlığa önəm verildiyini, qurumun Avrasiya Rəqəbətlilik Proqramı çərçivəsində faydalı əməkdaşlığını, hər il Parisdə keçirilən “Avrasiya həftəsi” tədbirində İqtisadiyyat Nazirliyi tərəfindən iştirakın təmin edildiyini vurğulayıb. Qeyd olunub ki, Azərbaycanın qeyri-neft iqtisadiyyatının inkişafı və şaxələndirilməsi məqsədilə həyata keçirilən tədbirlərin icrasında beynəlxalq təcrübənin tətbiqi baxımından İƏİT-lə tərəfdaşlıq önəmlidir. Diqqətə çatdırılıb ki, İƏİT ilə kiçik və orta müəssisələrin inkişafı, rəqəmsallaşmasının təşviqi, vergi sahəsində

şəffaflıq və hesabatlılığın artırılması və digər sahələrdə əməkdaşlığın inkişafı, həmçinin birgə layihələrin icrası üçün imkanlar genişdir. İƏİT-nin Qlobal Əlaqələr Katibliyinin Avrasiya şöbəsinin rəhbəri Vilyam Tompson təmsil etdiyi təşkilatın Azərbaycanla əlaqələrin genişlənməsində marağını ifadə edib, birgə təşəbbüslərin və layihələrin icrasının Azərbaycanda kiçik və

orta biznesin inkişafının təşviqinə töhfə verəcəyini vurğulayıb. Görüşdə Şərq Tərəfdaşlığı ölkələrində Avropa İttifaqının Kiçik Biznes Aktına uyğunluğu, Azərbaycan İnvestisiya Holdinginin portfel şirkətlərində korporativ idarəetmənin qiymətləndirilməsi layihələri, Azərbaycan-İƏİT Əməkdaşlıq Şurasının yaradılması barədə müzakirələr aparılıb.

Respublikanın maliyyə göstəriciləri əhəmiyyətli dərəcədə yaxşılaşıb

Dünya bazarında neftin qiymətinin yüksək olması Azərbaycanın valyuta gəlirlərinin artmasında necə əks olunur?

Mövzunu şərh edən Milli Məclisin İqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq komitəsinin üzvü Aydın Hüseynovun sözlərinə görə, 2022-ci ilin birinci rübündə maliyyə göstəriciləri əhəmiyyətli dərəcədə yaxşılaşıb.

İlin ilk rübündən dövlət büdcəsinin mədaxili 7 milyard manat təşkil edib ki, bu, 2021-ci ilin eyni dövrü ilə müqayisədə təxminən 1,2 milyard manat və ya 22,2 faiz çoxdur: “Dövlət Vergi Xidmətinin xətti ilə dövlət büdcəsinə 2,8 milyard manat vəsait daxil olub ki, bu da proqnoza nisbətən 530 milyon manat və ya 23,8 faiz, 2021-ci ilin eyni dövrü ilə müqayisədə isə 716,5 milyon manat və ya 34,4 faiz çoxdur. Hə-

min vəsaitin 80,1 faizi və ya 2,2 milyard manatı qeyri-neft sektorundan daxilolmaların payına düşüb. Dövlət Gömrük Komitəsinin xətti ilə isə dövlət büdcəsinə 1,2 milyard manat vəsait daxil olub ki, bu da proqnoza nisbətən 236 milyon manat və ya 23,7 faiz çoxdur. 2022-ci ilin 1-ci rübündə dövlət büdcəsinin xərcləri 5 milyard 688 milyon manat proqnoza qarşı 5 milyard 629 milyon manat və ya 99 faiz icra edilib ki, bu da ötən ilin eyni dövrünə nisbətən 105,8 milyon manat və ya 1,9 faiz çoxdur”.

A.Hüseynov büdcədə cari və əsaslı xərclərin maliyyələşdirilməsinin tam şəkildə icra edildiyini vurğulayıb.

Qeyd olunub ki, sosialyönümlü xərclər 2 milyard 774 milyon manat məbləğində icra olunub, bu da ötən ilin eyni dövrü ilə müqayisədə

122,4 milyon manat və ya 4,6 faiz çoxdur.

“Beləliklə, büdcədə 1,4 milyard manata yaxın büdcə artıqlığı (profisit) yaranıb. Bu isə büdcə-maliyyə imkanlarımızın artdığını göstərir. Həmin vəsaitlər isə ilk növbədə sosial sahələrə əlavə dəstək tədbirlərinə yönəldilir. Hazırda dövlət əhalinin sosial müdafiəsinə xüsusi diqqət yetirir və zəruri ehtiyaclar yaranacağı halda büdcədə sosial xərclərin artırılması mümkündür”, - deyər Milli Məclisin deputatı bildirib.

Türk İnvestisiya Fondunun yaradılması ilə bağlı saziş layihəsi müzakirə edilib

İqtisadiyyat Nazirliyi yanında Dövlət Vergi Xidmətinin nümayəndə heyəti Türk Dövlətləri Təşkilatı tərəfindən Türkiyənin İstanbul şəhərində təşkil olunmuş “Türk İnvestisiya Fondunun yaradılması Saziş”i layihəsi üzrə müzakirələrdə iştirak edib. Dövlət Vergi Xidmətindən bildirilib ki, müzakirələr Azərbaycanla yanaşı, Türkiyə, Qazaxıstan, Qırğızıstan və Özbəkistanın səlahiyyətli nümayəndələrinin iştirakı ilə keçirilib. İki gün davam edən tədbirdə ümumilikdə saziş layihəsinin bütün müddəaları nəzərdən

keçirilərkə qarşılıqlı fikir mübadiləsi aparılıb. Dövlət Vergi Xidmətinin ekspertləri layihənin vergitutmaya aid müddəaları ilə bağlı müvafiq şərhlər verib və həmin müddəala-

rın təkmilləşdirilməsini təklif ediblər. Saziş layihəsi üzrə danışıqların davam etdirilməsi üçün növbəti görüşün qısa zamanda təşkili barədə qərar qəbul olunub.

Sahibkarlıq subyektləri gəlir və xərclərini hansı metodla aparmalıdır?

Kiçik sahibkarlıq subyekti hesab olunan müəssisə 2022-ci ildə öz gəlir və xərclərinin uçotunu kassa

metodu ilə apara bilərmi?

Vergi Məcəlləsinin 2022-ci il yanvarın 1-dən qüvvəyə minmiş müddəalarına əsasən, mikrosahibkarlıq subyektləri öz seçimlərindən asılı olaraq gəlirlərin və xərclərin uçotunu kassa və ya hesablaşma metodu, kiçik, orta və iri sahibkarlıq subyektləri isə hesablama metodu ilə aparır. Eyni zamanda, qeyd olunan dəyişiklik orta və iri sahibkarlıq subyektlərinə münasibətdə cari

ilin yanvarın 1-dən, kiçik sahibkarlıq subyektlərinə münasibətdə isə 2023-cü il yanvarın 1-dən tətbiq ediləcək.

Qeyd edilənlərə əsasən, kiçik sahibkarlıq subyekti olan müəssisə 2022-ci ildə gəlir və xərcinin uçotunu kassa metodu ilə apara bilər, 2023-cü il yanvarın 1-dən isə gəlir və xərcinin uçotunu yalnız hesablama metodunu tətbiq etməklə aparmalıdır.

KOBİA və Rusiyanın KOB Korporasiyası arasında protokol imzalanıb

Aprelin 26-da Bakıda keçirilən Azərbaycan Respublikası ilə Rusiya Federasiyası arasında iqtisadi əməkdaşlıq məsələləri üzrə Hökumətlərarası Dövlət Komissiyasının iclası çərçivəsində Kiçik və Orta Biznesin İnkişafı Agentliyi (KOBİA) ilə Rusiyanın Kiçik və Orta Sahibkarlığın İnkişafı üzrə Federal Korporasiyası (KOB Korporasiyası) arasında niyyət protokolu imzalanıb. KOBİA-dan bildirilib ki, sənədi KOBİA-nın İdarə Heyətinin sədri Orxan

Məmmədov və KOB Korporasiyasının baş direktoru Aleksandr İsaevici imzalayıblar. Niyət Protokolunda KOB-ların hər iki ölkənin bazarlarına çıxış imkanlarının genişləndirilməsi, təcrübə mübadiləsi, birgə biznes tədbirlərinin təşkili, iş adamlarının hər iki ölkədə keçirilən tədbirlərdə iştirakının təşviqi olunması, sahibkarlar arasında əməkdaşlıq əlaqələrinin inkişafı üzrə daimi fəaliyyət göstərən platformanın yaradılması və sair məsələlər nəzərdə tutulur.

Oruc müxtəlif dinlərdə

Uca Allah Quranda əvvəlki xalqlara da oruc tutmağı bildirir, həmçinin Ramazan ayı ilə bağlı Quranda bir neçə ayə də var. Bunlardan birini nəzərinizə çatdırım: "Ey iman gətirənlər! Oruc tutmaq sizdən əvvəlki ümmətlərə vacib edildiyi kimi, sizə də vacib edildi ki, siz pis əməllərdən çəkinəsiniz!" ("Bəqərə" surəsi, 183)".

Bu ayenin hikmətinə baxanda məlum olur ki, oruc təkcə İslamda deyil, bütün səmavi dinlərə vacib buyurulub. Sadəcə olaraq, başqa dinlərdə oruc müsəlmanların orucundan fərqlənir.

İslamda oruc - səhər azanından şam azanına qədər yeyib-ıçməkdən, cinsi əlaqədən və buna bənzər işlərdən (onanizm) çəkinməlidir. Başını tam olaraq suya salmamalıdır. Müsafir, yaxud xəstə olan, oruc tuta bilməyən kəslər 1 fəqiri yeməklə doyuzdurmali, yaxud 1 fəqirə 1 müdd

təam (750 qram yeməli şeylər, buğda, arpa, düyü, xurma və s.) verməli, Ramazan ayı qurtarıqdan sonra isə münasib günlərdə orucun qəzasını tutmalıdır. Ramazan ayının orucunu tutan kəs bilərəkdən orucunu pozarsa, ay qurtarıqdan sonra boynuna orucun bir gün qəzası ilə bərabər onun kəffarəsi də gəlir. Kəffarə ya bir qul azad etmək, ya 60 gün oruc tutmaq, belə ki onun 30 günü ardıcıl olmalıdır, ya 60 fəqiri, yaxud bir yetimi doyuzdurmaqdan ibarətdir. Bəli, bütün dinlərdə oruc olub və hazırda mövcud olan dinlərdə də bu fərqli tərzdə həyata keçirilsə də, mövcuddur. Demək olar ki, bütün dinlər mənsublarına oruc tutmalarını əmr edib. Oruc tutulmasına müxtəlif dinlərdə rast gəlir. Hər dində də oruc tutmağın öz qaydaları və məqsədi olur. Quranda da orucun xristi-

anlar üçün vacib olduğu qeyd olunur. Xristianlıqda oruc və pəhriz ifadələri eyni mənada işlədilir. Onlara görə oruc tutmaq günahların cəzasını bu dünyada almağa başlamaqdır.

Yəhudilikdə, əsasən, Hz.Musa tərəfindən əmr edilən "Kəffarə" orucunu əsas qəbul edirlər. Yəhudilər müəyyən və adət halına gətirdikləri bayramlarından, xüsusilə də Yom Kippur-dan əvvəl oruc tuturlar. "Kəffarə" adlandırılan oruc məcburidir.

Yəhudilər və Hicazdakı ərəblərin əksəriyyətinin tutduqları "Aşura orucu" var idi. Hz. Muhəmməd Mədinəyə hicrət edəndən sonra yəhudilərin aşura günü oruc tutduqlarını gördü. Bunun səbəbini soruşdu. Onlar: "Bu xeyirli bir gündür. Allahın İsrail oğullarını düşmənlərindən xilas etdiyi gündür. Hz.Musa da bu gün oruc tutmuşdur", – dedilər. Həzrəti Peyğəmbər: "Mən Musaya sizdən daha yaxınam...", – buyurdu. Həmin gün özü oruc tutduğu kimi səhabələrinə də tutmalarını əmr etdi.

Yəhudilərin müqəddəs kitabında oruc nəfsi alçatmaq, ona əziyyət vermək şəklində qeyd edilib, səfərdə və ya yurdunda olmasından asılı olmayaraq, oruc tutanın heç bir şey etməyəcəyi bildirilib ("Levililər", XVI/29-31; XXIV/26-28; "Sayılar", XXIX/7).

Xristianlıqda oruc müxtəlif dəyişikliklərə məruz qalıb. Hz.İsanın dövründə və xristianlığın ilk dövrlərində oruc çox təqdir edilən bir ibadət idi. Xristianlığın müqəddəs kitabı "İncil"ə görə də oruc tutmaq vacib hesab olunur. Xristianlıqda oruc tutmaq xristian məzhəbləri arasında fərqlənir. Bu dində orucluğu yaşı 21-dən başlayır və 60 yaşa qədər davam edir, amma oruc tutmaq istəyən şəxsin ən azı 14 yaşı olmalıdır. Xristianlıqda həftənin çərşənbə, cümə və şənbə günləri də oruc tutulur. Bu günlərin İsa Peyğəmbərə xəyanət edilməsi, onun çarmıxa çəkilməsi və dəfn edilməsinə təsadüf etdiyi bil-

dirilir. Həmçinin, Pasxa ərəfəsində 2 gün oruc tutulur.

Tövratda da bəzi günlərdə oruc tutmaq vacib hesab edilir. Yəhudilikdə əsasən Musa Peyğəmbər tərəfindən əmr edilən "Kəffarə" orucu əsas qəbul edilir. Bundan başqa, yəhudi təqvimində müəyyən oruc günləri də var. Yəhudilikdə oruc tutmaq özünü tərbiyə etmək və Allaha yaxınlaşmaq vasitəsi kimi qəbul edilir. Babil dövründə oruc matəm və kədər simvolu kimi yerinə yetirilib. Yəhudilər Allahın onlara müsibətlər verdiyinə inandıqları zaman daim oruc tuturdular.

Yəhudilərin məskunlaşdıqları müxtəlif ölkələrə görə dəyişən yerli orucları da mövcuddur. Eyni zamanda, bəzi yəhudi qrupları arasında ilin əvvəlində oruc tutmaq ənənəsi geniş yayılıb. Bundan başqa, əhali ölkədə yağış yağmayanda, qıtlıq olanda yalvarmaq məqsədi ilə də oruc tutublar. Bu dində qorxulu yuxu görən şəxsin də oruc tutması buyurulur.

Hinduizmdə nəfsin təmizliyi üçün ilin müəyyən günlərində və bayramlarda oruc tutulur. Hinduizmin mənsublarının dua və ibadətə keçdikləri xüsusi günləri var. Bu, günlərdə əksəriyyət yemək yeməz, bütün gecə müqəddəs kitablarını oxuyaraq və tanrını düşünərək vaxtlarını keçirirlər. Onlarda oruc çox qida qəbul etməmək tərzindədir. Bu, bir növ pəhrizdir. Bu bütün hindust qruplarında geniş yayılıb.

Bəzi günlərdə ancaq qadınlar oruc tutur və "Tanrının qadınlıq sifətlərinin təcəlligahı" olan tanrıçaya dua edirlər. Bu günlərə xüsusi əhəmiyyət verdikləri üçün "Əhd" adlandırılır. Bu günlər nəfslərini təmizləməyə ayrılmış günlərdir. Məqsədləri də mənəvi bir qida ilə ruhu qidalandırmaqdır.

Oruc yeməkdən, içməkdən kəsilmək deyil. Oruc riyakarlıqdan, pis sözlərdən, qeybətdən, zinadan, pisliliklərdən uzaq olmaq deməkdir. Ancaq o zaman həqiqi mənada oruc tutmuş oluruq. Və Allahın rızasına nail olmuş oluruq.

Hazırladı: Nəbiyeva LAMİYƏ

AQRARKREDIT

SƏHMDAR KREDİT TƏŞKİLATI

Sizi Müqəddəs Ramazan bayramı münasibətilə ürəkdən təbrik edir. Xalqımıza bolluq və bərəkət arzulayır!

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI DÖVLƏT SİĞORTA KOMMERSİYA ŞİRKƏTİ

Ramazan ayı qəlbinizə rahatlıq, ruhunuza şəfa olsun, dualarınız qəbul olsun. Ramazan bayramınız mübarək olsun!

28 aprel - 4 may 2022-ci il

GMO və biz: yeyək, yoxsa yeməyək?

Milli Məclisin bu il aprelin 12-də keçirilən iclasında “Qida təhlükəsizliyi haqqında” qanun layihəsi ikinci oxunuşda qəbul edilib. 9 fəsil 40 maddədən ibarət olan qanun layihəsində insanların sağlamlığı, qida və yem məhsullarının təhlükəsizliyinin təmin edilməsi nəzərdə tutulur. Ancaq bu layihədəki bəzi nüanslar ictimaiyyət tərəfindən birmənalı qarşılanmayıb və insanlar arasında narazılığa səbəb olub.

Qanun layihəsinin 13-cü maddəsində göstərilir ki, tərkibində genetik modifikasiya olunmuş orqanizmlər (GMO) olan yem məhsullarının Azərbaycanda istehsalı, emalı və dövriyyəsinə icazə verilsin. Layihədə qeyd olunur ki, tərkibində GMO olan məhsullar müvafiq icra hakimiyyətinin müəyyən etdiyi qurum tərəfindən qeydiyyatdan alındıqdan sonra istifadə edilə bilər.

Bu qanuna əsasən qeydiyyatdan alınan məhsul insan sağlamlığına zərərli olmamalı, istehlak xüsusiyyətləri ilə bağlı istifadəçiləri aldatmamalı və heyvanların

normal qidalanması üçün zəruri inqrediylentlərə sahib olmalıdır. Məlumat üçün qeyd edək ki, GMO xüsusi laboratoriyalarda virus, bakteriya, heyvan və bitkilərin DNT-sindən istifadə edilərək yaradılan yeni bitki növlərinə verilən addır. Məsələn, kartofun soyuğa və xəstəliklərə davamlı olması üçün ona aqrəb geni, pomidor və çiyələyin şaxtaya dözümlü olması üçün isə ona balıq geni vurulur. Bu yolla canlıların genetikasında dəyişiklik edilərək, məhsuldarlıq artırılır və nəticədə şirkətlər daha böyük mənfəət əldə edirlər.

Aparılan elmi araşdırmalar nəticəsində məlum olub ki, bu yolla hazırlanan qidalar insan sağlamlığı üçün təhlükəlidir. Genetik modifikasiya olunmuş orqanizmlər gen mühəndisliyi üsulları ilə genotipi süni şəkildə dəyişdirilmiş orqanizmlərdir. Dəyişikliklər məqsədyönlü şəkildə, məsələn, əkin sahələrində məhsuldarlığı artırmaq, məhsulların dadını yaxşılaşdırmaq, saxlama müddətini uzatmaq, zərərvericilərə qarşı

müqavimət və s. artırmaq üçün aparılır. Hazırda dünyada kənd təsərrüfatının yararlı bütün əkin sahələrinin 12%-i GMO məhsulları tərəfindən tutulub. Modifikasiya edilmiş bitkilərin ən çox becərildiyi ölkələr ABŞ (60%), Argentina, Braziliya, Paraqvay, Urquvay, Kanada və Hindistandır.

GMO-lu məhsulların üstünlükləri göz qabağındadır: onlar bakteriya və virusların zərərli təsirlərinə həssas deyil, yüksək məhsuldarlıq və uzun saxlama müddəti ilə xarakterizə olunur. Ümumiyyətlə bitkilərin genetik modifikasiyasının əsas məqsədi məhsuldarlığı artırmaqdır.

Bəs, GMO-lu məhsullar insanlara hansı təhlükələri yaradır?

GMO əleyhdarları israr edirlər ki, bu məhsullar 3 əsas təhlükənin daşıyıcılarıdır:

- İnsan orqanizmi üçün təhlükə: allergik xəstəliklər, metabolik pozğunluqlar, antibiotiklərə davamlı mədə mikroflorasının görünüşü, kanserogen və mutagen təsirlər;

- Ətraf mühit üçün təhlükə: vegetativ əlaq otlarının yaranması, tədqiqat sahələrinin çirklənməsi, kimyəvi çirklənmə, genetik plazmanın azalması və s.

- Qlobal risklər: kritik virusların aktivləşməsi, iqtisadi təhlükəsizlik.

Alimlər geni dəyişdirilmiş qidaların qəbulunun aşağıdakı əsas risklərini müəyyən edirlər:

1. *Transgen zülalların birbaşa təsiri nəticəsində immunitetin zəifləməsi, allergik reaksiyalar və metabolik pozğunluqlar.*

GMO-lara daxil edilən genlər tərəfindən istehsal olunan yeni zülalların təsiri məlum deyil.

Buna bir misal Braziliya qozunun genlərini soya genləri ilə calaq etmək cəhdidir – soya genlərinin qida dəyərini artırmaq üçün onların zülal tərkibi artırıldı. Lakin sonradan məlum olduğu kimi, birləşmə nəticəsində onun tərkibində proteinin həcmi çox yüksək həddə çatdı və onu sonrakı istehsaldan çıxarmaq lazım gəldi.

Transgenlərin qadağan olunduğu İsveçdə əhalinin 7%-i allergiyaya məruz qalır, satışa azad olan ABŞ-da isə əhalinin 70,5%-i allergiya keçirir.

Həmçinin, bir versiyaya görə, ingilis uşaqları arasında meningit epidemiyasına GMO tərkibli südli şokolad və vafli peçeniyələrin istifadəsi nəticəsində zəifləmiş immunitet səbəb olub.

2. *GMO-larda insanlar üçün toksik olan yeni, planlaşdırılmamış zülalların və ya metabolik məhsulların görünməsi nəticəsində sağlamlıqlarında ciddi pozğunluqlar yaranır.*

Mütəxəssislərin hesablamalarına görə, yeni dəyişdirilmiş bitkilər adi orqanizmlərin ifraz etdiyi toksinlərdən 1020 dəfə çox zəhər buraxır.

GMO-nun insan həyatı üçün təhlükəli olması Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatı (ÜST) tərəfindən də təsdiq olunub. ÜST-ün apardığı araşdırmalar nəticəsində məlum olub ki, GMO-ların geniş istehsalına başlanıldığı 1995-ci ildən dünyada qlütən həssaslığı, diabet və xərcəng kimi xəstəliklərin sayında ciddi artım qeydə alınıb.

Dövlət Statistika Komitəsinin məlumatına görə, Azərbaycanda 2000-ci ildə xərcəng xəstəliyindən 5081 nəfər, 2005-ci

ildə isə 6381 nəfər vəfat edib. Bu xəstəlikdən vəfat edənlərin sayı müsbət tendensiya ilə davam edib və 2020-ci ildə 9879 nəfərə yüksəlib.

GMO-nun sərhədlərimizə hələ gəlib çatmadığı 1980-2000-ci illər ərzində xərcəng xəstəliyindən vəfat edənlərin sayı 98 min 380 nəfər olduğu halda, 2000-2020 ci illər ərzində bu xəstəlikdən vəfat edənlərin sayı birdən-birə 145 min 225 nəfərə yüksəlib.

2000-ci ildən indiyə qədər ölkəmizdə onkoloji xəstəliklərlə yanaşı, bəzi digər xəstəliklərdən ölənlərin sayında da artım var. Məsələn, “endokrin sistemin xəstəlikləri və qidalanma, maddələr mübadiləsi pozğunluqları” xəstəliklərindən vəfat edənlərin sayı 2000-ci ildə təxminən min nəfər olduğu halda, 20 il ərzində bu göstərici 50 faiz artaraq 1500 nəfərə çatıb.

"Azad İstehlakçılar Birliyi"nin sədri Ey-yub Hüseynov ötan ay “Sputnik Azərbaycan”a açıqlamasında bildirib ki, bitkilərin toxumunu əkəndə növbəti ildə cücərmirsə, toxumçuluq sənayesi bir əldə birləşibsə, demək ki, həmin bitkilər GMO-dur.

E.Hüseynovun fikrincə, Azərbaycanda bir neçə məhsul GMO-dur. O, deyib: "Ofisimdə bir herbisit var, GMO malları yetişdirmək üçün bundan istifadə edilir. Azərbaycanda belə bir herbisit satılırsa, demək ki, Azərbaycanda GMO əkinçiliyi var. Qeyd edim ki, Türkiyədən Azərbaycana saxta sertifikatlarla mallar, toxumlar gəlir, sertifikatlarda onların GMO olmadığını qeyd olunur. Bu məhsullar hibrid adı altında təqdim edilir".

Bu gün GMO-lar həyatımızda, demək olar ki, bütün sahələrində bu və ya digər formada mövcud olan komponentlərdir. Bu, artıq yaşadığımız realıqdır. Bununla barışacağıq, ya yox, zaman göstərəcək...

Ümid edirik ki, Milli Məclis üzvləri qərar verərkən Azərbaycanın genofondunu təhlükə altına atan belə strateji məsələləri həll edərkən ictimaiyyətin bu mövzuda rəyini və prezidentin GMO-nu qadağan edən fərmanlarını nəzərə alacaq.

Yeganə MƏMMƏDOVA

«Qala Maşınqayırma» ASC-nin 31 dekabr 2021-ci il tarixinə BALANS HESABATI

	Qeyd	31 dekabr 2021-ci il	31 dekabr 2020-ci il
AKTİVLƏR			
<i>Uzunmüddətli aktivlər</i>			
Torpaq, tikili və əvadanlıqlar	7	1 529 027	1 633 534
Qeyri-maddi aktivlər	8	-	-
İnvestisiyalar	9	-	-
		1 529 027	1 633 534
<i>Qısamüddətli aktivlər</i>			
Ehtiyatlar	10	1 256 823	1 193 807
Qısamüddətli debitor borcları	11	44 925	62 762
Pul vasaitləri və onların ekvivalentləri	13	7 079	3 885
Sair qısamüddətli maliyyə aktivləri	14	-	-
Sair qısamüddətli aktivlər	12	532	2 021
		1 309 359	1 262 475
		2 838 386	2 896 009
CƏMI AKTİVLƏR			
KAPİTAL			
Səhmdar (Nizamnamə) kapitalı	18	239 918	239 918
Kapital ehtiyatları	19	862 366	880 060
Bölüşdürülməmiş mənfəət (ödənilməmiş zərər)		1 579 732	1 603 506
CƏMI KAPİTAL		2 682 016	2 723 484
ÖHDƏLİKLƏR			
<i>Qısamüddətli öhdəliklər</i>			
Vergi və sair məcburi ödənişlər üzrə öhdəliklər	15	11 032	17 208
Qısamüddətli kreditor borcları	16	41 984	54 695
Sair qısamüddətli öhdəliklər	17	103 354	100 622
		156 370	172 525
CƏMI ÖHDƏLİKLƏR		156 370	172 525
CƏMI KAPİTAL VƏ ÖHDƏLİKLƏR		2 838 386	2 896 009
	Qeyd	2021-ci il	2020-ci il
Əsas əməliyyat gəlirləri	20	1 006 773	754 901
Əsas əməliyyat xərcləri	23	(943 001)	(627 858)
Əməliyyat mənfəəti (zərəri)		63 772	127 043
Sair əməliyyat gəlirləri	21	4 180	2 250
Sair əməliyyat xərcləri	25	(20 211)	(21 383)
Fövqəladə gəlirlər	22	4 239	-
Fövqəladə xərclər	24	(15 358)	(32 906)
Vergitutumadan əvvəl mənfəət (zərər)		36 622	75 004
Mənfəət vergisi	26	(10 396)	(21 582)
Hesabat dövründə xalis mənfəət (zərər)		26 226	53 422
Mənfəətdə iştirak payı:			
Səhmdarların payı		26 226	53 422
		26 226	53 422

MÜSTƏQİL AUDİTORUN HESABATI

"Qala Maşınqayırma" Açıq səhmdar cəmiyyətinin səhmdarlarına

Rəy
Biz "Qala Maşınqayırma" Açıq səhmdar cəmiyyətinin (bundan sonra Cəmiyyət) 31 dekabr 2021-ci il tarixinə maliyyə vəziyyətinə dair hesabatından, məcmu gəlirlərə dair hesabatından, kapitalda dəyişikliklər hesabatından və göstərilən tarixdə başa çatmış üçün pul vasaitlərinin hərəkəti hesabatından, habelə uçot siyasətinin əhəmiyyətli prinsiplərinin qısa təsviri də daxil olmaqla, maliyyə hesabatlarına qeydlərdən ibarət maliyyə hesabatlarının auditini aparmışıq.

Hesab edirik ki, əlavə edilmiş maliyyə hesabatları Cəmiyyətin 31 dekabr 2021-ci il tarixinə maliyyə vəziyyətini, habelə maliyyə nəticələrini və göstərilən tarixdə başa çatmış üçün pul vasaitlərinin hərəkətini Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarına uyğun olaraq bütün əhəmiyyətli aspektlərdə ədalətli şəkildə əks etdirir.

Rəy üçün əsaslar
Biz auditin Beynəlxalq audit standartlarına (BAS) uyğun aparmışıq. Bu standartlar üzrə bizim

məsuliyyətimiz əlavə olaraq hesabatımızın "Maliyyə hesabatlarının auditin üçün auditorun məsuliyyəti" bölməsində təsvir edilir. Biz Azərbaycan Respublikasındakı maliyyə hesabatlarının auditinə aid olan etik normaların tələblərinə uyğun olaraq Cəmiyyətdən əsli deyil və biz digər etik öhdəliklərimizi bu tələblərə uyğun yerinə yetirmişik. Biz hesab edirik ki, əldə etdiyimiz audit sübutları rəyimizi əsaslandırmaq üçün yetərlidir və münasibdir.

Maliyyə hesabatlarına görə rəhbərliyin və Cəmiyyətin idarə edilməsinə məsul şəxslərin məsuliyyəti

Rəhbərlik maliyyə hesabatlarının Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarına uyğun olaraq hazırlanmasına və düzgün təqdim edilməsinə və rəhbərliyin fikrincə, daladuzluq və ya səhvlər nəticəsində əhəmiyyətli təhriflərin olmadığı maliyyə hesabatlarının hazırlanmasına imkan verən zəruri daxili nəzarət sisteminin təşkilinə görə məsuliyyət daşıyır.

Maliyyə hesabatlarını hazırladıqda, rəhbərlik Cəmiyyəti ləğv etmək və ya işini dayandırmaq niyyətində olmadığı, yaxud bunu etməkdən başqa münasib alternativ olmadığı halda, rəhbərlik Cəmiyyətin fəaliyyət göstərmək qabiliyyətinin qiymətləndirilməsinə, müvafiq hallarda fəaliyyətə aid olan məsələlər haqqında məlumatların açıqlanmasına və mühasibat uçotunda fəaliyyət prinsiplərinin istifadə edilməsinə görə məsuliyyət daşıyır. İdarəetməyə məsul şəxslər Cəmiyyətin maliyyə hesabatlarının təqdim etmə prosesinə nəzarətə görə məsuliyyət daşıyır.

Maliyyə hesabatlarının auditinə görə auditorun məsuliyyəti
Bizim məqsədimiz maliyyə hesabatlarında bir tam kimi, daladuzluq və ya səhvlər nəticəsində, əhəmiyyətli təhriflərin olub-olmadığına dair kafi əminlik əldə etmək və rəyimizin də daxil olduğu auditor hesabatını təqdim etməkdir. Kafi əminlik əminliyin yüksək səviyyəsidir, lakin o BAS-lara uyğun aparılmış auditin əhəmiyyətli təhrifləri hər bir halda aşkar edəcəyinə zəmanət vermir. Təhriflər daladuzluq və ya səhvlər nəticəsində yaranan bilər və ayrılıqda yaxud məcmu olaraq, istifadəçilərin belə maliyyə hesabatları əsasında qəbul etdikləri iqtisadi qərarlarına təsir etmə ehtimalı olduğu halda əhəmiyyətli hesab edilir.

"ANR Audit" MMC-nin direktoru
Bakı şəhəri, Azərbaycan Respublikası
19 aprel 2022-ci il

Namiq Abbaslı

“Şahdağ Xeyriyyə” İB layihənin icrasını davam etdirir

“Şahdağ Xeyriyyə” İB Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Qeyri-Hökumət Təşkilatlarına Dövlət Dəstəyi Agentliyi tərəfindən maliyyələşdirilən “İnternet tipli məktəblərin aztəminatlı ailələrdən olan şagirdləri ilə peşəyönümü tədbirlərinin təşkili” adlı layihəni icra edir. Layihə 3 ay müddətində davam edəcək. Layihənin əsas ideyası şagirdləri ölkəmizdəki peşə təhsili sistemi ilə

yaxından tanış etmək, əmək bazarında olan aktual və perspektivli peşələr barədə mərifləndirməkdir. Layihə çərçivəsində təşkil edilən tədbirlərdə şagirdlərlə peşəyönümü məzmunlu söhbətlər aparılır, ölkəmizin peşə təhsili sisteminin vəziyyəti və perspektivləri barədə, burada öyrədilən peşələr haqqında ətraflı məlumat verilir. Şagirdlər “Peşə Təhsili üzrə Dövlət Agentliyi”nin fəaliyyəti və saytı

ilə ətraflı tanış edilmis, daha sonra tədbirdə müasir peşələr mövzusunda qisametrəli videosujetlər nümayiş etdirilmişdir. İnteraktiv formatda keçən tədbirdə şagirdlər öz peşə seçimləri, gələcək karyera arzuları barədə danışmış, onları maraqlandıran məsələlərə dair suallar vermişlər. Şagirdlərin sualları ətraflı cavablandırılmışdır. Tədbir şagirdlərin böyük marağına səbəb olmuşdur.

“PEŞƏYÖNÜMLÜ TƏHSİLİN İNKİŞAFINA YARDIM” İCTİMAİ BİRLİYİ LAYİHƏ İCRASINI DAVAM ETDİRİR

“PEŞƏYÖNÜMLÜ TƏHSİLİN İNKİŞAFINA YARDIM” İCTİMAİ BİRLİYİ (PTİY İB) 1 fevral 2022-ci il tarixindən Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Qeyri-Hökumət Təşkilatlarına Dövlət Dəstəyi Şurası tərəfindən maliyyələşdirilən “Ümumtəhsil məktəblərində “Gələcəyin peşələri” mövzusunda peşəyönümü tədbirlərinin təşkili” adlı layihənin icrasına başlamışdır. Layihənin icrası uğurla davam edir. 4 ay müddətində icra ediləcək layihənin əsas ideyası şagirdləri rəqəmsal iqtisadiyyat şəraitində yaranacaq yeni peşələr barədə mərifləndirməkdir. Peşəyönümü işi təhsil sistemi, xüsusən də məktəblilər üçün həyati vacib məsələ olmasına baxmayaraq, əsassız olaraq məktəblərimizdə buna lazımi diqqət ayrılmayıb. Amma son illər NK-nın məktəblərdə peşəyönümü işinin təşkili

ilə əlaqədar təsdiq etdiyi əsasnamə bu sahədə işlərin fəallaşmasına səbəb olmuşdur. Vətəndaş cəmiyyətinin bu sahədə təcrübəsi olan qurumlarının təhsil sektoruna dəstək verməsi əhəmiyyətli ola bilər. Layihə çərçivəsində təşkil edilən tədbirlərdə şagirdlərlə gələcəyin peşələri yönümlü söhbətlər aparılmış, ölkəmizdə rəqəmsallaşma perspektivləri, rəqəmsal iqtisadiyyatın inkişafı istiqamətində məsələlərə toxunulmuşdur. Bu aspektdə yaranacaq yeni peşələr haqqında uşaqlara məlumat verilmis, müvafiq video-süjetlər təqdim edilmişdir. İnteraktiv formatda keçən tədbirdə şagirdlər öz peşə seçimləri, gələcək karyera arzuları barədə danışmış, onları maraqlandıran məsələlərə dair suallar vermişlər. Tədbir şagirdlərin böyük marağına səbəb olmuşdur.

Maestro Niyazi (1912-1984)

Niyazi Azərbaycan dirijorluq məktəbinin əsasını qoyub. O, Azərbaycan musiqi mədəniyyətinə çox böyük töhfə verən, tanınan və istedadlı dirijor idi. Azərbaycan milli peşəkar dirijorluq məktəbinin formalaşması Niyazinin adı ilə bağlıdır. Niyazinin ən böyük xidməti ondan ibarətdir ki, o həm bəstəkar kimi milli müsiqimizi zənginləşdirib, həm də bir dirijor kimi Ü.Hacıbəyovdan başlayaraq gənc bəstəkarlaradək, onların yaratdıqları əsərlərin meydana çıxması, xalqa çatdırılması, səhnələrdə tamaşaya qoyulması üçün misilsiz işlər görüb.

Niyazi Zülfüqar oğlu Tağızadə-Hacıbəyov 1912-ci il avqustun 20-də Tbilisi şəhərində dövrünün tanınmış bəstəkarı Zülfüqar Hacıbəyovun ailəsində anadan olmuşdur. Əslən Şuşalıdır. O, ilk təhsilini Bakı Musiqi Texnikumunda almışdır, lakin sonra təhsilini davam etdirmək üçün Moskva və Leningrad (indiki Sankt-Peterburq) şəhərlərinə getmişdir. Moskva şəhərinin zəngin bədii həyatı - opera tamaşaları, simfonik və kamera musiqisi konsertləri, görkəmli dirijorların, musiqi ifaçılarının çıxışları Niyazinin istedadının inkişafına təkan verib. 1929-1931-ci illər ərzində Niyazi Leningrad Mərkəzi Musiqi Texnikumunda Q.Popovun və P.Ryazanovun rəhbərliyi altında bəstəkarlıq məşğələlərini davam etdirib. Həmin dövrdə Niyazi gənc Azərbaycan bəstəkarı Asəf Zeynallı ilə birlikdə Leningradda Azərbaycan bəstəkarlarının əsərlərindən ibarət konsertlərin təşkil edilməsi və keçirilməsi sahəsində mühüm işlər görüb. Fəqət Leningradın iqlimi Niyazinin səhətinə pis təsir etdiyinə görə orada təhsilinə davam edə bilməyib. Bir müddət sonra Dağıstana köçüb və Dağıstan Xalq Maarif Komissarlığında elm, ədəbiyyat və incəsənət bölməsinin müdiri təyin edilib. Bu illər ərzində Niyazi Üzeyir bəy Hacıbəyov ilə müntəzəm olaraq yazışır, onun məsləhətlərini diqqətlə dinləyirdi. 1933-cü ilin ortalarında Niyazi Bakıya qayıdır. Burada o, müəyyən müddət Azərbaycan Dövlət Konservatoriyasının aspiranturasında professor L.Rudolfun və S.Ştrasse-rin rəhbərliyi altında məşğul olur.

"Zaqatala süitəsi" (1934), "Qaytağı" (1939), "Xosrov və Şirin" operasının (1942), "Konsert valsı" simfonik əsərlərinin, "Rast" simfonik muğamının (1949) "1920-ci ildə" opera-kantatasının, simfonik orkestr üçün "Rəqs süitəsi"-nin, Hindistan yazıçısı Rabindranat Taqorun əsərləri əsasında yaratdığı "Çitra" baletininin (1962) müəllifidir. Niyazi Z.Hacıbəylinin "Aşiq Qorib", Ü.Hacıbəylinin "Arşın mal alan" və s. əsərlərinin yeni redaksiyalarını hazırlamış, Azərbaycan xalq mahnılarını ("Xumar oldum", "Qaragilə", "Ay bəri bax", "Küçələrə su səpmişəm" və s.) simfonik orkestr üçün işləmiş, 1935-ci ildə

"Rast" və "Şur" muğamlarını nota salmışdır. 1934-cü ildə "Zaqatala süitəsi"-ni yazmış, 1944-cü ildə iki hissəli "Qəhrəmanlıq" simfoniyası üzərində işini bitirmişdir. Azərbaycan musiqisində ilk simfonik əsərlərin müəlliflərindən olan Niyazi milli simfonizmin təşəkkülü və inkişafında əhəmiyyətli rol oynamışdır.

Yaratdığı "Çitra" baletinə görə Niyazini Hindistanda Beynəlxalq Nehru mükafatına layiq görülüb. Milli bəstəkarların bir çox əsərləri, o cümlədən Üzeyir Hacıbəyovun "Koroğlu" operası onun dirijorluğu altında dünya musiqisinin qızıl fonduna daxil olub. Maestronun tamaşaya hazırladığı "Nərgiz" (M.Maqomayev), "Vətən" (Q.Qarayev və C.Hacıyev), "Sevil" (F.Əmirov), "Qaratoxmaq qadın" (P.Çaykovski), "Knyaz İqor" (A.Borodin), "Karmen" (J.Bize) operaları, "Gülşən" (S.Hacıbəyov), "Yeddi gözəl", "İldırım yollarla" (Q.Qarayev) baletləri incəsənət tariximizin yadda qalan səhifələridir. Azərbaycan Dövlət Simfonik Orkestrinin bədii rəhbəri və baş dirijoru Niyazi Şuşa, Xankəndi, Ağdam, Ağcabədi, Bərdə və Yevlaxda simfonik konsertlərin və festivalların təşkilatçısı olub. O: "Xalqın - xüsusən də gənc nəslin ümumi mədəniyyətinə, mənəvi aləminə, musiqi zövqünün düzgün istiqamətdə formalaşmasına klassik musiqinin təbliği güclü təsir göstərir. Düzgün qurulan musiqi təbliği bu aktual problemi həll edə bilər", - deyirdi.

1951-1952-ci illərdə Azərbaycan Dövlət Akademik Opera və Balet Teatrının dirijoru işləmiş Niyazi SSRİ Dövlət mükafatına layiq görülmüşdür. Azərbaycan milli dirijorluq məktəbinin formalaşması Niyazinin adı ilə bağlıdır. 1959-cu ildə SSRİ xalq artisti adına layiq görülən Niyazi 1961-ci ildə S.M.Kirov adına Leningrad Opera və Balet Teatrının baş dirijoru təyin olunmuşdur. SSRİ-nin ən məşhur teatrlarından birinə rəhbərlik etmək o dövrdə onun bir musiqiçi kimi böyük nüfuzundan xəbər verirdi. O burada A.Məlikovun "Məhəbbət əfsanəsi" baletinin ilk tamaşasını hazırlayıb. Həmçinin P.Çaykovskinin "Yatmış gözəl" və S.Prokofyevin "Daş çiçək" baletlərinin yəni quruluşlarına dirijorluq edib, həmin baletlərlə Parisin "Qran-Opera", Londonun "Kovent-Qarden" teatrlarında qastrol tamaşaları verib və böyük uğurlar qazanıb. Müqavilə əsasında xarici ölkələrdə işləmək təklifi alan dirijor, bir azərbaycanlı kimi, ona doğma olan Türkiyəni seçib. Niyazi P.Çaykovskinin "Yevgeni Onegin" və "Qaratoxmaq qadın", C.Verdinin "Aida" operalarına Ankara Opera və Balet Teatrında, türk bəstəkarı Ə.Sayqunun "Koroğlu" operasına İstanbul Opera Teatrında ilk quruluş verib, onun ilk tamaşasına və "Yunus Əmrə" oratoriyasına dirijorluq edib. İfaçılıq sənəti tanınmış sənətkarlar D.Şostakoviç və b. tərəfindən yüksək qiymətləndirilən Niyazi Azərbaycana qayıdaraq Dövlət Akademik Opera və Balet Teatrının bədii rəhbəri və baş dirijoru təyin edilmişdir. Niyazinin "Konsert valsı" və s. simfonik əsərləri, fortepiano ilə orkestr üçün konserti klassik musiqi əsərləri hesab olunur. O, "Təbrizim", "Dağlar qızı", "Vətən haqqında mahnı", "Arzu" mahnılarının müəllifidir. Niyazi Ə.Haqqverdiyevin "Dağlıan tifaq", C.Cabbarlının "Almas", S.Vurğunun "Vaqif", A.Korneyçukun "Polad qartal" dram tamaşalarına, həmçinin "Almas", "Kəndlilər", "Fətəli xan" və s. kinofilmlərə yazılmış musiqilərin müəllifidir. Maestro Niyazinin misilsiz xidmətləri daima xalqımız və dövlətimiz tərəfindən yüksək qiymətləndirilib. Ona olan xalq məhəbbəti bu gün də yaşayır. Maestronun mənzili 1994-cü ildən onun ev-muzeyi kimi fəaliyyət göstərir. Hər il avqust ayında burada Maestronun xatirə gecəsi keçirilir. Böyük sənətkar doğulduğu ayda - 1984-cü il avqustun 2-də Bakı şəhərində vəfat etmişdir.

Niyazi sənəti əbəddir. Çünki onun istedadı, yaradıcılıq fəaliyyəti və yorulmadan cəhdliyi böyük zəhmət əsl ümumxalq məhəbbəti qazanıb.

"Bakcell"dən Şuşada pulsuz Wi-Fi

Bakcell şirkəti Şuşada pulsuz Wi-Fi xidmətini istifadəyə verib. İndi Bakcell abunəçiləri Şuşanın Cıdır düzü, Qarabağ oteli və Şuşa TV stansiyası ərazilərində bu xidmətdən yararlanla bilərlər.

Həyata keçirilən quruculuq və bərpa işləri ilə əlaqədar hər gün daha çox insanın Şuşaya səfər etdiyini və şəhərdə məskunlaşdığını nəzərə alan Bakcell "Şuşa ili" tədbirləri çərçivəsində burada öz abunəçilərinə daha üstün xidmət təqdim edir.

2021-ci ildə Bakcell şəbəkəsi növbəti dəfə Ookla® tərəfindən "Azərbaycanın ən sürətli mobil şəbəkəsi" adına layiq görülüb.

Bakcell Azərbaycanın ən sürətli mobil operatoru standartını Qarabağda qurulan şəbəkəsinə də tətbiq etməkdədir.

Ramazan bayramı bərəkəti, bolluğu ilə gəlsin, bütün insanlıq üçün xeyirlərə vəsilə olsun.

3 ay ərzində 1 milyona yaxın sorğu!

Fasiləsiz çalışan Azercell-in Əlaqə Mərkəzi müştəri məmnuniyyətini 93%-ə çatdırdı.

Azərbaycanda innovativ, dünya standartlarına uyğun müştəri xidməti sistemi modelini quran və müştəri məmnuniyyətinin artırılmasına hədəfləyən "Azercell Telekom" MMC bu istiqamətdə fəaliyyətini davam etdirir. "Bağlantını asanlaşdırır, həyatı daha dolğun edirik" kimi səslənən şirkətin yeni məqsədi rahat və innovativ həllər vasitəsilə abunəçilərin həyat keyfiyyətini yaxşılaşdırmağa fokuslanır. Hazırda Azercell mürciətlərin vaxtında və effektiv formada cavablandırılmasını, eləcə də müştərilər tərəfindən irəli sürülən bütün təklif və şərtlərin diqqətlə araşdırılmasını təmin edir.

Qeyd edək ki, müasir dövrün tələbatına uyğunlaşan və həyata bir addım öndə olaraq ən yeni tendensiyaları tətbiq edən Azercell rəqəmsal kanallar üzərindən göstərdiyi xidmət çeşidinin genişləndirilməsinə xüsusi diqqət ayırır. Təkcə son 3 ay ərzində şirkətə onlayn kanallar vasitəsilə 250 000-dən çox müraciət daxil olub və bunlardan təxminən 38 000-i sosial şəbəkələrdən ünvanlandırılıb. Hazırda Azercell-in müştəri xidmətləri Facebook, Instagram, Twitter, LinkedIn və YouTube platformalarında fəaliyyət göstərir.

"Azercell Telekom" MMC cari ilin birinci rübü ərzində Əlaqə Mərkəzinə daxil olan zənglərin statistikasını da açıqlayıb. Belə ki, ötən il Azercell-in Əlaqə Mərkəzinə 1 milyona yaxın zəng daxil olub və bu zənglərin 98%-i cavablandırılıb. Bu müraciətlərin təxminən 28 000-i Azercell Premium dəstək xəttinə, 34 000-i

isə Korporativ müştərilərə xidmət göstərən Telefon Mərkəzinə ünvanlandırılıb. Şirkətin Əlaqə Mərkəzinin müştəri məmnuniyyəti səviyyəsi 93%-dən çox təşkil edib. Ümumilikdə, Telefon Mərkəzinə daxil olmuş müraciətlərin ortalam cavablanma müddəti təxminən 2,5 dəqiqə təşkil edib. Müraciətlərin məzmununa gəlincə, fərqli kanallar vasitəsilə daxil olan sorğular əsasən internet paketləri, nömrə ilə bağlı əməliyyatlar, tarif və kampaniyalara aid məlumatlar, balans və ödəmə məsələləri ilə əlaqədar olub.

Qeyd edək ki, istifadəçilərə ən yaxşı müştəri təcrübəsi bəxş etmək məqsədilə "Azercell Telekom" MMC tərəfindən işləyib hazırlanmış "Kabinetim" tətbiqi də abunəçi sorğularının həlli istiqamətində atılmış ən böyük addımlardan biridir. Azərbaycan, rus və ingilis dillərini dəstəkləyən "Kabinetim" tətbiqi üzərindən onlayn çat vasitəsilə Azercell müştəri xidmətlərinə müraciət etmək və xidmətlərə qoşulmaq da mümkündür.

Azercell Müştəri Xidmətləri sahəsində həyata keçirdiyi yenilikləri ilə hər zaman seçilib. Şirkət 1998-ci ildə ölkədə ilk dəfə olaraq 24/7 rejimində fəaliyyət göstərən Telefon Mərkəzi, 2009-cu ildə isə Gəncədə ilk Regional Telefon Mərkəzinə yarıdır. Bu sahədə ölkəmizdə örnək olan Azercell fəaliyyət dövrü ərzində "ISO 10002:2018 Keyfiyyətin İdarə Olunması /Müştəri Məmnuniyyəti /Müəssisələrdə Şikayətlərə Baxılmasına dair təlimatlar standartına uyğunluq" sertifikatına, eləcə də "ISO 10004:2018: Keyfiyyətin idarə olunması/Müştəri məmnuniyyətinin monitorinqi və ölçülməsi üzrə təlimatlar" və "ISO 18295-1:2017: Əlaqə Mərkəzlərinin idarə edilməsi sahəsində uyğunluq" sertifikatlarına layiq görülmüşdür. Xatırladaq ki, Azercell-in Telefon Mərkəzi ilə 7/24 rejimində çalışan *1111 qısa nömrəsi, eləcə də 012-4904949 (Fakturasız Xətt abunəçilər üçün) və 012-4905252 (Fakturalı Xətt abunəçilər üçün) şəhər nömrələri vasitəsilə əlaqə saxlamaq mümkündür.

Təsisçi:

Akademik Ziyad SƏMƏDZADƏ

Baş redaktor:

Aytən SƏMƏDZADƏ

ELMİ-REDAKSİYA ŞURASI:

Ziyad Səmədzadə, Akif Musayev, Vahid Novruzov, Ədalət Muradov, Qüdrət Kərimov, Elşən Hacızadə, Süleyman Qasımov, Mirqasım Vahabov, Bəyalı Ataşov, Məiş Əhmədov, Aydın Hüseynov, Rusul Balayev, Müşfiq Atakişiyev, Zəhid Məmmədov, Ayten Səmədzadə, Elşad Səmədzadə

Dizayner:

Lamiyə NƏBİYEVƏ

Redaksiyanın ünvanı:

Əliyar Əliyev küçəsi, 7

Redaksiya: +99412 566 09 60

Faks: +99412 514 14 27

Mühasibatlıq: +99412 566 63 08

Dərc olunan materiallardakı fikirlər Azərbaycan dövlətinin mənafeyinə uyğun gəlməlidir. "İQTİSADİYYAT" qəzetinin kompüter mərkəzində yığılmış və səhifələnmiş, "Azərmedia" MMC mətbəəsində çap edilmişdir. Lisenziya: 022201; Indeks: 0355; Tiraj: 1500